VIENYBĖ

Tel.: EVergreen 7-7840

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
ESTABLISHED 1886

SENIAUSIAS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
The OLDEST LITHUANIAN NEWSPAPER
193 Grand Street, Br... New York

XLIX METAI. 35 N. | Published by the LITHUANIAN PRESS CORPORATION | Penktadienis, GEGUŽĖS (MAY) 3, 1935, Brooklyn, N. Y. | Entered As Second Class Matter October 23, 1907, At the Post Office At Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3rd, 1879 | KAINA 5c.

New York Public Library 470 Fifth Ave.

DABAR

Kas iš to karo
Utėlės mumija
Mae West
Mano knyga

JUOZAS TYSLIAVA

Dabar, kai Europa pakvipo karu, tai Anglija pasikvietė dominijų ministerius pirmininkus. Į Londoną atvyko Kanados, Australijos ir kitų dominijų atstovai. Bet veltui. Dominijų ministeriai įspėjo Angliją, kad ji nesikištų į Europos reikalus, nedarytų jokių karo sutarčių, nes dominijos nemanančios eiti į jokį karą, nežiurint, kur jis prasidėtų ir kas jį vestų.

Toks dominijų atstovų nusistatymas — didelis rupestis Anglijai. Bet dar butų geriau, jeigu ne tik Anglijos dominijų žmonės taip manytų. Žmonės nusikratys karo tik tada, kai jie leis muštis vieniems generolams ir tiems, kuriems karas pripila į kišenius pinigų.

Jeigu gerai pasiknistume po visų kariavusių šalių dokumentus, tai rastume, kad pereitas karas joms kaštavo nemažiau, kaip keturis šimtus milijardų dolerių. Tais pinigais butų galima nupirkti po gražų namą, 2,500 dolerių vertės, kiekvienai šeimynai Anglijoje, Prancuzijoje, Jungtinėse Valstybėse, Kanadoje, Australijoje, Belgijoje, Vokietijoje ir Rusijoje. Be to, visiems miestams, kuriuose gyvena daugiau, kaip 20 tukstančių žmonių, butų buvę galima įtaisyti po knygyną, milijono dolerių vertės ir po universitetą, dviejų milijonų dolerių vertės. Iš tų pinigų dar liktų profesorių algoms.

Šitie faktai gana aiškiai pasako, kodėl tik vieni generolai turėtų muštis, o žmonės žiurėti ir... juoktis.

Vienas danų profesorius sako, kad musų planeta dar auganti. Jis sako, kad į žemę, be paliovos, krintančios žvaigždžių dulkės, nekalbant apie meteorus, kurie kartais nukrinta dideliais gabalais.

Šituo danų mokslininku galime tikėti ir netikėti, tai, žinoma, musų žemės neapsunkins. Bet, štai, žinomas geologas Mandenhol giriasi radęs kažin kur, Koloradoje, buvusiuose naftos šaltiniuose, **utėlės mumiją**. Geologo nuomone, ta utėlė gyvenusi prieš trisdešimts milijonų metų.

Musų planeta, trisdešimts milijonų metų ir... utėlė. Tai visai panašu į tą Fausto ariją, kur dainuojama:

"Karaliaus kailiniuose gyveno sau blusa."

Amerikos laikraščiai nuskambėjo nauja sensacija, kuri ypač įdomi mums, lietuviams. Laikraščiai sako, kad garsioji Mae West kadaise buvo ištekėjusi ir kad jos vyras — lietuvis. Jo pavardė — Šatas.

Kaip žinoma, Mae West — vieno airių imtininko duktė. Jos motina — pusiau prancuzė, pusiau vokietė. Ji gimusi rugjučio 18 dieną, bet niekas nežino kuriais metais.

Mae West, kuri savo filmose taip dažnai kartoja **come up and see me some time**, privatiškame gyvenime žinoma, kaip rami ir darbšti moteris. Savo filmas ji pati rašo, vaidina ir stato. Viena dešimties vaikų motina apie jos filmas taip pasakė:

"Jos pastabos teisingos. Ji sako tai, ką visi žmonės mąsto, bet nė vienas nedrįsta pasakyti."

NACIAI BRUTALIŠKAI PAGROBĖ SAVO PABĖGĖLĮ

PRAHA, Čekoslovakija. — Naciai vėl pagrobė vieną Vokietijos pabėgėlį, šiuo tarpu iš Čekoslovakijos. Kai dėl neseniai įvykusio Berthold Jacobo pagrobimo iš Šveicarijos, nacių vyriausybė sakosi nieko nežinanti, tai šio pagrobimo negalės užsiginti, nes įvykyje dalyvavo ir uniformuotas nacių žandaras.

Pagrobtasis asmuo buvo socialdemokratų partijos narys Joseph Lampersberger iš Municho. Kai naciai įsigalėjo Vokietijoje, Lampersbergeris pabėgo į Čekoslovakiją, iš kur nuolat rašydavo savo giminėms Muniche. Iš tų susirašinėjimų nacių policija susekė, kad Lampersbergeris atvyks į pasienio stotį Eisenstein pasitikti savo giminių. Kai atėjo iš Vokietijos traukinys, iš jo iššoko keturi ginkluoti naciai ir puolė bestovintį peronoje Lampersbergerį. Šis bandė gintis, bet užpuolikai jį smarkiai sumušė ir apsvaigusį nusivilko į Vokietijos pusę. Čekoslovakijos geležinkelio valdininkas bandė jį apginti, bet užpuolikai apmušė ir jį, o vokiečių uniformuotas žandaras grasino čekui revolveriu.

Dėl to įvykio Čekoslovakijos vyriausybė pasiuntė į Berlyną aštrų protestą.

KUR SODINAMA DAUGIAUSIA MEDŽIŲ

ALBANY, N. Y. — New Yorko valstybė užima pirmą vietą medžių sodinime šioje šalyje. Iš visų per pereitus metus pasodintų 164 milijonų medžių, New Yorko valstybei tenka 40,564,282, ar viso skaičiaus 25 nuošimčiai. Paskui New Yorko seka Wisconsino valstybė su pasodintais 14,857,505 medžiais ir Michigan su 12,486,500.

GYVENTOJŲ JUDĖJIMAS VILNIUJE

VILNIUS. — Vilniuje yra 194,000 gyventojų. Moterų yra 18 tukstančių daugiau, negu vyrų. Naturalus gyventojų prieauglis beveik kasmet mažėja. Dar 1928 m. buvo 6.4, tuo tarpu kai 1933 metais jau tik 3.4. Charakteringa, kad žydų tarpe paskutiniais metais mirimų yra daugiau, negu gimimų. Štai 1932 m. buvo mirimų daugiau 26, o 1933 m. — net 85.

Šiomis dienomis aš išleidžiu savo poezijų knygą, kurią manau pardavinėti po vieną dolerį. Vienybės skaitytojai, kuriems aš jau du metai ištikimai tarnauju ir kurie mėgsta dailiąją literaturą, atsiųskite į Lithuanian Press Corporation vieną dolerį, pažymėdami, kad norite gauti **Tysliavos poezijos knygą**, o administracija jums ją išsiųs. Žinoma, galite siųsti ir mano paties vardu, nes čia jau — mano biznis.

Paprastai sakoma, kad jeigu žmonės kam nors ką nors duoda, tai duoda **iš širdies**. Bet už mano eilių, arba poezijų knygą aš norėčiau, kad jus man duotumėte vieną dolerį ne iš širdies, bet **iš kišeniaus**.

That's business proposition!

STREIKAS AUTOMOBILIŲ DIRBTUVĖSE DIDĖJA

DETROIT, Mich. — Pradėtas Chevrolet Motor Co. darbininkų streikas Toledo mieste dėl algų nepakėlimo, ne tik nesibaigia, bet yra pavojaus, kad gali išsiplėsti ir kitose automobilių dirbtuvėse. Šalies vyriausybė stengiasi darbininkus su darbdaviais sutaikyti. O tuo tarpu Clevelande užsidarė Fisher Body dirbtuvė, kurioje dirbo devyni tukstančiai darbininkų, ir Cincinnati, kur neteko darbo 2,300 darbininkų.

Darbdaviai sako, kad per pereitus 13 mėnesių automobilių industrijoje pakeltos darbininkams algos net 131 nuošimčiu daugiau už 1932 metų algas, o darbo savaitė sumažinta iki 32 valandų.

UŽDARINĖJA LIETUVIŲ MOKYKLAS

VILNIUS. — Vilniaus mokyklų kuratorija pranešė lietuvių Ryto švietimo draugijai, kad keturios lietuviškos pradžios mokyklos šiomis dienomis uždaromos dėl to, kad a) netinkamai paruošti jų statutai, b) truksta garantijų dėl mokyklų išlaikymo ir c) stoka tinkamų butų. Dabargi Dz. Wil. paskelbė, kad tos mokyklos buvusios uždarytos dėl žemo mokslo lygio ir dėl mažo skaičiaus vaikų. Be to, tas laikraštis rašo, kad lietuvių pastangos gauti leidimą toliau toms mokykloms veikti buvusios be rezultatų. Manoma, kad priežasčių sugalvoti galima dar ir daugiau, tik negalima pasakyti tikrosios priežasties.

PERSTATYS KELIĄ PER SIBIRĄ

MASKVA. — Didysis pašto ir karo kelias per Sibirą, kuris buvo nutiestas praėjusiame šimtmetyje ir kuris iki transibirinio geležinkelio pastatymo buvo vienintelė susisiekimo priemonė tarp Vidurinės Rusijos ir Sibiro, bus perstatytas. Kelias bus perstatytas iš dalies strateginiais sumetimais, Be to, norima kiek palengvinti transibirinio geležinkelio darbą. Netrukus bus imtasi perstatymo darbų. Visas kelias bus perstatytas dvejų metų bėgyje.

LIETUVOS PILIEČIAI KEIČIA PAVARDES

KAUNAS. — Ministerių kabinetui buvo padavę prašymus valstybės saugumo Kauno apygardos virš. pad. A. Frejus ir kriminalinės policijos Marijampolės apyg. vedėjas K. Šneideris, prašydami pakeisti pavardes, pirmasis — į Laisvėną, antrasis — į Šaulį. Ministerių kabinetas jų prašymus patenkino.

LIETUVOJE LAIKRODŽIŲ NESUKS

KAUNAS. — Žemės ukio rumų iniciatyva ministerių kabinetui buvo įneštas projektas vasaros metu pasukti laikrodžius viena valanda pirmyn

Ministerių kabinetas šį projektą atmetė.

VOKIETIJOS ŽYDAI REIKALAUJA TEISIŲ NUSTATYMO

BERLIN. — Vokietijos sionistų organizacija paskelbė savo organe pareiškimą nacių vyriausybei, reikalaudama aiškiai nustatyti žydų teises Vokietijoje. Pareiškime sakoma, kad vos keli šimtai tukstančių žydų beliko Vokietijos valstybėje. Tas skaičius nuolat mažėja. Organizacija matanti, kad dėl dabartinių Vokietijoje sąlygų žydai negali tvarkytis viešame gyvenime. Dėl to reikalaujama, kad vyriausybė aiškiai nustatytų žydų pilietiškas teises Vokietijoje.

Šį reikalavimą, manoma, iššaukė valstybės gynėjo Landau neseniai paskelbtas pareiškimas, kad Vokietijos teismai neturėtų pasitikėti žydų liudijimams teismų bylose, nes žydų tikybiniai įstatymai leidžia žydui meluoti prieš "gojus."

KURKLIŲ MIESTELIS PAGRAŽINAMAS

KURKLIAI. — Kurklių miestelyje aikštė prie nepriklausomybės paminklo šį pavasarį valsčiaus savivaldybės lėšomis bus gražiai aptverta ir išdalinta lietuviškoms kulturinėms organizacijoms po sklypelį sutvarkyti. Organizacijos gautuose sklypeliuose įrengs gėlių darželius ir juos per vasarą prižiurės.

Danai steigs Kaune vaistams gaminti laboratoriją

KOPENHAGA. — Viena Danijos firma nori Kaune įsteigti laboratoriją Insulin vaistams gaminti. Atitinkamos Lietuvos įstaigos davė savo sutikimą, kad tokią laboratoriją gali įsteigti.

JAPONIJA EKSPORTUOJA MERGAS

HARBIN. — Japonija išgabeno į Mandžuriją 130 jaunų mergų, kad jos ištekėtų už apgyvendintų toje šalyje Japonijos kareivių, kurių tos busimos nuotakos niekados nematė. Šiuo eksportu Japonija mano padidinti Mandžurijoje savo kolonijas, per kurias turės didesnės įtakos naujosios imperijos reikaluose.

RENGIAMOS IŠKILMĖS LONDONE

LONDON. — Ateinantį pirmadienį rengiamos didelės iškilmės Šv. Povilo katedroje: karaliaus Jurgio 25 metų karaliavimo sukaktuvės. Karaliaus kelią iš Buckinghamo rumų iki katedros saugos 26,000 kareivių. Anglijos žydai pasižadėjo karaliaus garbei pasodinti Nazareto kalnuose pusantro milijono medžių.

ANGLIJOJE MAŽĖJA BEDARBIAI

LONDON. — Iš penkių pereitų metų šiais metais Anglijoje bedarbių mažiausia — tik 2,044,460. Su apsaugotais darbais darbininkų yra 10,320,000, keturiais tukstančiais daugiau už buvusius 1929 metais, kuomet dirbančių skaičius buvęs iki tol didžiausias.

DIVORSAS UŽ HITLERIO PEIKIMĄ

BERLIN. — Aukščiausias Leipzigo teismas pripažino vedybų perskyrimą (divorsą) dėl to, kad viena moteris peikė Hitlerį ir jo valdžią, kai jos vyras buvo Hitlerio šalininkas. Vyras pareikalavo persiskyrimo ir teismas jo prašymą patenkino.

GEGUŽĖS PIRMOJI ATŠVĘSTA RAMIAI VISOJE EILĖJE VALSTYBIŲ

NEW YORK. — Tarptautinė darbininkų šventė "Gegužės Pirmoji Diena" perėjo labai ramiai. Miesto gatvėmis maršavo per 100,000 darbininkų, atstovavusių įvairias darbo grupes. Komunistinės grupės maršavo aristokratų gatve — Fifth Ave., o socialistinės — Eight Ave. Visi maršuotojai buvo labai geroje nuotaikoje, gražiai apsirėdę ir linksmi. Saugojusi gatves policija neturėjo ko veikti, nes tvarkos ardyti niekas nebandė.

Socialistų parade buvo labai daug jaunuolių, aukštųjų mokyklų studenčių ir studentų su daugybe raudonų vėliavų. Paraduotojų orkestrai nuolat grojo trenksmingą marselietę. Komunistų parade daugiau buvo senesnių žmonių, darbo veteranų. Čia buvo bandyta padainuoti Internacionalą, tik, dėl melodijos painumo, dainavimas nesisekė. Mėgiamiausia abiejų paradų daina buvo iš Eremino raudonosios knygutės "Sveiki broliai dainininkai," kurią nuolat kartojo angliškai visos maršuojančios grupės.

Kituose Jungtinių Valstybių miestuose šventė taip pat buvo rami. Vos keli nežymus nesusipratimai su policija kai kur įvyko.

MASKVA.— Sovietų Sąjunga šventė Gegužės Pirmąją paraduodama savo kariškas jėgas: ties miestu skraide 700 karo lėktuvų, gatvėmis važinėjo 300 tankų ir maršavo 40,000 moderniškai apginkluotos kariuomenės.

BERLIN. — Naciai šventė Gegužės Pirmąją be jokio entuziazmo, nors Templehofo aerodrome, nepaisant sniego su lietum, susirinko per 1,000,000 asmenų paklausyti Hitlerio kalbos. Hitleris pareiškė, kad Vokietija nenorinti su bet kuo kariauti, bet ir nesibijo, jei kas bandytų ją pulti.

WIEN. — Austrijos naciai atžymėjo gegužės pirmosios šventę, pakabinę ant vidurmiesčio bažnyčios bokšto nacių vėliavą su svastika. Socialistai buvo paskelbę boikotą miesto dalinamam gulašui (vengriškas valgis), bet badaujantys bedarbiai to boikoto nesilaikė.

SOFIA, Bulgarija. — Švenčiant Gegužės Pirmąją, komunistai bandė pastatyti gatvėse barikadas, bet policija juos išvaikė. Riaušėse čia ir kituose miestuose užmušta 10 asmenų.

VOKIETIJOS AKIPLĖŠIŠK[...] VERČIA LIETUVĄ TAIKYTIS SU LENKIJA

BECKAS ILGAI KALBĖJOSI SU KLIMU

Pilsudskis norįs susidraugauti su Lietuva, nori pamatyti savo motinos kapą

VARŠUVA. — Vokietijos akiplėšiškumo sukeltas pavojus kaimyninėms valstybėms verčia susidraugauti Lietuvą su Lenkija, kad butų galima baigti nesusipratimus dėl sienos, kuri vis dar uždaryta nuo Želigovskio laikų.

Lenkijos užsienio reikalų ministeris Jozef Beck oficialiai pareiškė, kad ilgai kalbėjęsis su Lietuvos ministeriu Paryžiuje Petru Klimu, kurį susitikęs Tautų Sąjungos posėdyje, Genevoje. Sakoma, kad Lietuva norinti susitaikyti su Lenkija, nes visos jos ginkluotos jėgos sukuoptos prieš Vokietiją.

Maršalas Juozas Pilsudskis asmeniškai norįs susidraugauti su Lietuva, kad galėtų prieš mirtį lankyti savo motinos kapą, kuris yra Lietuvoje.

Lenkų laikraščiai rašo, kad į Becko su Klimu pasikalbėjimą Berlyno vyriausybė pažiurėjusi labai rimtai. Spėjama, kad Vokietija siuliusi Lenkijai naujų koncesijų, bet Lenkijos vyriausybė jau pradedanti netikėti Vokietijos nuoširdumu.

JAPONIJA ĮTARIA RUSIJĄ INTRIGOSE

TOKIO. — Japonijos ambasadorius Mandžurijoje, generolas Minami pareiškė, kad nepaisant sušvelnėjusių santykių tarp Mančukuo ir Rusijos dėl Rytinio geležinkelio pardavimo, Rusija vis tik nesiliauja ginkluoti visą savo pasienį ir intriguoti Chinijoje ir Mančukuo. Japonijos laikraščiai rašo, kad gautus už Rytinį geležinkelį pinigus Rusija leidžianti komunizmo propagandai Sinkiange ir kai kuriose Chinijos provincijose, kas labai pavojinga taikos palaikymui Tolimuose Rytuose.

SUOMIAI GAUDO RUSIJOS ŽVALGUS

HELSINKI. — Rytų Suomijoje susekta nauja S. Rusijos žvalgybininkų grupė ir sulaikyta dvylika asmenų už priešvalstybinę veiklą S. Rusijos naudai. Grupės vadas esąs pulkininkas Bogajevski, veiklus buvusių cariškos armijos karininkų emigrantų tarpe. Jo padėjėja buvusi ponia Zakarienė, kuri rinkdavo reikalingas sovietų valdžiai žinias, tarnaudama suomių skutykloje.

Neduos perlaidų, adresuotų loterininkams

WASHINGTON. — Vyriausias paštų viršininkas įsakė visiems paštams nerašyti piniginių perlaidų, adresuojamų loterijų vedėjams. Tokių vedėjų surašyta "juodame lakšte" 412. Daugiausia jų esama Kanadoje — 358. Havanoje ir Airijoje — po 27.

Lietuva dalyvaus tarptautinėje vaistingųjų augalų parodoje

BRUXELLES. — Tarptautinis vaistingųjų augalų komitetas Romoje, kurio nariu yra ir Lietuva, rengia šiemet Briuselyje savo penktąjį kongresą. Ta proga bus ten surengta vaistingųjų augalų paroda, kuri tęsis nuo liepos 29 d. iki rugpjučio 5 d. Atitinkamos Lietuvos įstaigos pareiškė pageidavimą šioje parodoje dalyvauti. Aiškinami techniški dalyvavimo klausimai.

KRUVINAS ĮVYKIS LINTUPIUOSE

ŠVENČIONYS. — Lintupių (Švenčionių apskr.) miesto teisme buvo toks įvykis. Teisėjas Kuzminskis pranešė darbo įstaigoje teismo sekretoriui Januškevičiui apie tai, kad jis atleidžiamas iš pareigų dėl palaidaus gyvenimo ir kyšininkavimo. Sekretorius tai išgirdęs staiga griebė revolverį ir paleido į teisėją du šuvius, o matydamas, kad tas krito, trečiuoju šuviu pataikė sau į galvą ir vietoje mirė. Teisėjas Kuzminskis be sąmonės nuvežtas į Švenčionių ligoninę.

LIETUVOJE ĮSTEIGTAS CHEMINIS FABRIKAS

KAUNAS. — Lietuviai Al. Katilius, Vyt. Pliuškevičius ir Zelčius įsteigė Kaune cheminį fabriką Neringą, kur bus dirbamas avalynėms ir batams kremas, grindims vaškas, ratams tepalas, musėms nuodai ir visa eilė kitų dalykų. Šiomis dienomis jų prekės pasirodys rinkoje. Dauguma prekių vadinsis Pasakos vardu.

ŽEMĖS UKIO MINISTERIJOS DOVANA

KAUNAS. — Žemės ukio ministerija paskyrė Žalgirių ir kitų kaimų nuo potvynio nukentėjusiems žvejams dovaną — 100 centnerių rugių. Dovanas gavo apie 70 šeimynų po 1 —2 centnerius rugių. Dovanos jau išdalintos. Žvejams ta dovana svarbi materialiniu ir moraliniu atžvilgiu. Be materialės naudos žvejai mato, kad jų sunkia bukle susirupinusi ir centro valdžia ir ištikus bėdai juos parems.

LIETUVOJE BRANGSTA ARKLIAI

ŠIAULIAI. — Bendrai, Šiaurės Lietuvoje brangsta arkliai. Iš Latvijos pasienio daug jų perkama į Latviją, o iš kitų vietų — eksportui į Daniją. Taip dabar vidutiniškas gurguolės arklys čia kaštuoja 500 — 600 litų.

RYKLIAI SURIJO ŽVEJUS

TOKIO. — Prie Australijos vakarų kranto, į vakarus nuo Broomo, labai smarki audra ištiko perlų žvejus. Per audrą jų laiveliai buvo apversti ir perlų žvejai sukrito į jurą. 184 žvejai, tarp jų 61 japonas, paskendo ar buvo ryklių suryti.

NEW YORKO VALSTYBĖS KALNUOSE

J. KRUZĖ

Senu, labai apvalkiotu automobiliu, prisikrovę krepšius ir dėžes maisto, drabužių, žvejybos įrankių, kišeniuose vos keletą užsilikusių dolerių, bet kupini vilties ir noro pamatyti ko dar nematę, mudu, su Bobu, leidomės į šiaurės New Yorko valstybės dalį, į pagarsėjusius ne tik Jungtinėse Valstybėse, bet ir visame pasaulyje Adirondaks kalnus. Šitas retai apgyventas ir valstybės prižiurimas kalnynas užima apie vieną New Yorko valstybės ketvirtadalį ir dalinai ar visai įima Franklin, Clinton, Lawrence, Lewis, Herkimer, Oneida, Fulton, Saratoga, Washington, Hamilton, Warren ir Essex apskritis. Suprantama, kalnynas išraižytas upėmis, upeliais, ežerais ir baseinais, kuriuose rasi įvairios rušies žuvų: upeliukuose — upėtakių, o ežeruose lydekų, ešerių ir kitų. Kalnai apžėlę tankiais krumokšliais, vietomis slėnyse yra didesnių klevų, eglių ir nedidelių pušų. Rudenį čia medžiotojo rojus.

Musų kelionės galas buvo Hamilton County, Speculator miestelis, už kurio, apie kilometrą kelio ant nedidelio kalnelio pastatyta dr. J. Waluko vasarnamis. Ten mes turėjome apsistoti ir gyventi.

Kelionė iš New Yorko į Speculator miestelį buvo labai paprasta, nieko ypatingo neatsitiko ir nematėm. Tiesa, musų akys visą laiką ieškojo upių, upelių ir vandenų. Mums rupėjo žuvys. Keliavę apie 10 valandų, pasiekėme Speculator, o iš ten pasukome mažu, labai lietuvišku keliuku į šiaurės rytus. Pavažiavę galiuką, įklimpome į purvyną ir jokiu budu negalėjome išvažiuoti. Laimė, kad netoliesia, ant kelio, dirbo žmogus, kuris savo sunkvežimiu (troku) mus dar pavilkėjo Camp Waluk link. Toliau kelias buvo labai blogas ir važiuoti negalėjom. Beliko visus daiktus nešti iki vasarnamio, o auto palikti iki jis išdžius. Vadinas, civilizacija susidurė su primityviškumu ir musų nuotykiai prasidėjo.

Mes tikėjomės pavasario, čiurlenančių upelių, žydinčių miškuose pavasario gėlių ir medžių su bumburėliais, bet radome drėgmės, vakare net šalčio. Ot, porą dienų pabusime ir atšils, juk jau laikas, jau pavasaris. Nusiraminom.

Vasarnamio prižiurėtojas, simpatingas ir darbštus vyrukas iš Amsterdamo, kurį mes vadiname Mike, o kai kada Maike, atidarė musų vasarnamį ir užkurė pečių. Tuo tarpu mes aptvarkėme kambarius ir sunešėme daiktus. Apsidžiaugėme, radę elektros šviesą ir dideles minkštas lovas. Viskas kaip namie.

Tą patį vakarą traukėme "liosus," kam teks valgį gaminti, o kam indus plauti. Man teko garbė buti virėju. Naujosios pareigos tuojau ir prasidėjo.

Ryto metą pavasaris virto tikra žiema: sniegas krito ir buvo šaltoka. Raminomės, kad ilgai snigti negali, sniegas drėgnas ir tuojau sutirps. Bet sniegas snigo ir netirpo, snigo ne vieną dieną, bet keturias dienas iš eilės. Dingo musų viltis, dingo ir noras eiti į kalnus, pasiliko tik pasiutiškas pavasarinio vaizdo ilgesys.

Dienomis malkas kirtom ir rupinomės maistu, o vakarais kalbėjom, kortavom, retkarčiais pro langą žiurėjom, ar dar vis sniegti. Tai pavasaris, tai tau sprogsta medeliai, čiurlena upeliai. Žiema, devynios galybės sniego ir nė vienos geros knygos skaityti apie Floridą ar Kaliforniją.

Penktą dieną, iš ryto, pasirodė saulė. Medžių šakos linko nuo sniego, dvilypio kalno viršunės žėrėjo saulės spinduliuose, kaip du perlai. Penkios nekantravimo ir nuobodžiavimo dienos tikrai išsimokėjo. Pavasarį mes matėm kaip čionykščiai kalnai atrodo žiemos metu. Grožėtis tais pabalusiais kalnais mes neatvažiavom ir dėl to prašėme kalnų dievų, kad jie greičiau sutirpdytų sniegą, kad mes galėtume klampoti į miškų ir kalnų gilumą. Sniegas tirpo, bet iš lėto, miškų tankmėse saulė visai sniego nelietė. Mes pasiutiškai norėjome saulei padėti ir dėl to bent apie namus senas sniego pusnis išdrapstėme lopetomis po kiemą, kad saulė greičiau jį sutirpdytų.

Antrąją gražaus oro dieną mes nutarėme eiti žuvauti. Netoli musų, į rytus, per pelkes teka neplati Kunjamukupė. Kai kas sako, joje galima pagauti žuvies, kai kas sako — ne. Nuėjome. Pakrantėje užtikome kažin keno apleistą, aplužusią canoe (valtelę) ir nutarėme juo pasinaudoti. Užsidėję ant pečių nusinešėme iki kranto ir nuleidę į vandenį laukėme kas bus. Vanduo į laivelį sunkiasi, bet nelabai. Vadinas, juo irsimės prieš vandenį, ten, sako, daugiau žuvies ir netoli Elm Lake ežeras. Pažiurėsime, kaip atrodo. Vanduo sraunus, bet irtis prieš jį lengva valtimi nesunku. Tik bėda, kad juo tolyn mes yrėmės, juo daugiau vandens sunkiasi pro plyšius į valtelę. Triskart turėjome sustoti ir pakrantėje valtelę apversti, vandenį išpilti. Žuvauti tą dieną nesisekė, bet dėl to matėme, kaip atrodo Elm ežeras; šiurpas papurtė kai pamatėm, kad storas baltas ledas dengė nedidelį ežerą. Grįžom nei valgę, nei gėrę, bet pailsę, šlapi ir baisiai alkani.

Kitą dieną nutarėme bandyti laimės didesnėje Sacandaga upėje, kurioje, mums tvirtino vienas vietinis vyrukas, yra žuvies tiek ir tiek ir tokių ir kitokių. Na, pabandysime. Apie penkias mylias klampojome Sacandaga upės pakraščiais, vienu ir kitur į duobes metėm savo vašą su šlieku, butų buvę daug praktiškiau prisipylus kibirą vandens mėginti jame žuvį pagauti. A nė trukt. Pasikartojo vakarykščioji istorija. Valgėm, kaip penimiai meitėliai, o miegojom, kaip tinginiai.

Besirupindami žuvimis, miškais ir ežerais, susipažinom su kai kuriais vietiniais gyventojais, vis vyrais; atrodo, kad čia moterų ir merginų visai nėra, tiesa, vieną matėm kaimyno laukuose, bet ir ta pati su kelnėmis, sunku nuo vyro atskirti. Žmonės labai lėti, vos kruta, vos šneka, bet geros širdies ir draugiški. Kai dirba, dirba stengdami, kai kalba, kalba pailsėdami, kai valgo, valgo kupina burna. Beveik visi kilę iš Kanados prancuzų, bet nė vienas jų prancuziškai nemoka. Šiaip savo elgesiu ir išvaizda labai panašus Lietuvos zanavykams.

Išsikalbėjus su kaimynais, mes dabar jau patyrėme, kad musų atvykimas į Speculator miestelį buvo nepaprastas atsitikimas. Mat, šiuo metu retai kas atvažiuoja. Dėl to kitą dieną, po musų atvykimo, jau viso miestelio ir apylinkės gyventojai žinojo, kad atvažiavo ir apsigyveno dr. Waluko "kempėje" du vyrai iš New Yorko miesto. Iki šiol visi norėtų žinoti, kas mes esam, ko mes čia atvažiavom. Vieni pasakoja mums, kad mes — kažin koki inspektoriai, vienas sako — žuvų inspektorius, o kitas — slaptas federalinės policijos agentas. Stovyklos prižiurėtojas Mikė, mirktelėjęs į mus, pasakoja kaimynams, kad mes turime įvairių ginklų, koltų, mauzerių ir tokių nepaprastų įtaisymų durims, kad kai tik vagis nori jas atidaryti, durys šauja ir vagį sužeidžia ar visai mirtinai nušauja. Elektriškus prietaisus, kad naktį neprašytam svečiui čiuptelėjus už durų klemkos, elektra pritraukia ir žmogus turi visą naktį stovėti prie durų ir laukti ryto, iki policija ateis ir atplėš nuo klemkos. Tokios kalbos atrodė mums keistos ir juokingos, bet nesuprantamos. Vieną vakarą paklausiau Mikę, kodėl jis tokius nebutus dalykus apie mus žmonėms pasakoja.

— Ot, — sako, — čia yra įvairių žmonių, ateina naktimis, kai užmiegi ir slampinėja apie pašiures, verandas ir duris, jei užtiks ką nors, tai ir nešasi.

—Bet musų kaimynai juk geri žmonės? — klausiu.

— O taip, geri. Bet kai aš jiems pasakysiu, jie pasakys kitiems ir pagaliau gandas, kiek pakeistas ir išpustas, pasieks ir vagies ausis. Jis tada nedrįs slampinėti apie jusų "kempę."

Neblogas budas vagiliui pabaidyti, pamaniau. Bet čia turbut gerų vagių nėra.

Su kaimynais tarėmės eiti žuvauti, jiems skundėmės, kad čia upėse nėra žuvies. Jie mums aiškino, kad žuvies yra, bet ją dabar pagauti negalima. Peršalta. Žuvų gaudyti reikia eiti 7 — 10 mylių per girias ir kalnus, kur turistai ir "niusancai" nepasiekia. Jie mus žadėjo nusivesti į tas turistui nepasiekiamas kalnų ir miškų gelmes, kurias žino tik seni vietiniai "vilkai."

— Tham thar hills is fulil of game, and tham thar lakes as full of fishhh, — tvirtino vienas 90 metų senis.

PRIVERTĖ IŠKELTI LIETUVOS VĖLIAVĄ ANT VOKIEČIŲ LAIVO

Montevideo.— Į Pietų Amerikos uostą atplaukią svetimieji laivai iškelia įvairių kraštų vėliavas. Atvykus vokiečių laivui Monte Pascoal, kuriuo turėjo vykti Lietuvos konsulas J. Kučinskas į Ugnies Žemę, konsulas paklausė, kodėl ant laivo šalia kitų nėra Lietuvos vėliavos. Laivo kapitonas iš pradžių sakęsis neturįs vėliavos, bet žadėjęs įsigyti ir iškelti. Žodžio vis dėlto neišlaikęs. Plaukdamas iš Buenos Aires laivas plaukė be vėliavos net iki Montevideo. Į Montevideo atplaukusiam laivui vietos lietuvis veikėjas Stungevičius padovanojo gražią vėliavą, ir laivo kapitonas noroms nenoroms ją iškėlė. Nors kapitonas, matyt, ir toli plaukiodamas laikėsi nacionalsocialistų "principų" Lietuvos atžvilgiu, bet Pietų Amerikos lietuviai, kurių nemaža tuo laivu keliauja, privertė atkaklųjį kapitoną pasiduoti.

STATYS SCENOJE SVARBŲ VEIKALĄ

New Britain, Conn. — Nuo 1916 metų čia laikosi meno organizacija vardu L. N. Varpo Draugija. Ji turi savo chorą ir aktorių-mėgėjų grupę, kuri pastatė scenoje keletą dešimčių teatro kurinių. Rodos, tai bus vienintelė nepartinė meno draugija Connecticut valstybėje. Ji dalyvauja visose lietuviškose pramogose. Dėl to jai pritaria ne tik senesnieji, bet ir jaunuomenė, kuri gausiai spiečiasi prie šios draugijos. Iš to ir tėvams džiaugsmas, kad jų vaikučiai dalyvauja viešame lietuvių gyvenime ir išmoksta gražiai lietuviškai kalbėti.

Dabar toji draugija sparčiai rengiasi pastatyti scenoje didelį istoriškai patriotišką trijų veiksmų veikalą "Vytautas pančiuose," kurį vaidins šie mėgėjai: Kęstutis — J. J. Satula, Vytautas — J. P. Lukas, Vytauto žmona — Ona Razauskaitė, Danutė — S. Matulytė, Jogaila — P. Andriulionis, Goštautas — A. Rekus, Sungaila — A. Žemaitis. Veikalas bus vaidintas Lietuvių salėje, 352 Park St., New Britain. Pradžia 2:30 val. popiet.

A. B. Stankus.

Stasė Matulytė

Ji vaidins "Vytautas Pančiuose" Danutės rolę. Tai ne tik gera dainininkė, artistė, bet ir energinga visuomenės veikėja.

Ona Razauskaitė

Dalyvaus tame pačiame veikale "Vytautas Pančiuose," kuris statomas gegužės 5 d. New Britain, Conn. P-lė Ona Razauskaitė vaidins Vytauto žmonos rolę. Tai, kaip ir p-lė Stasė Matulytė, labai gabi artistė, dainininkė ir visuomenės veikėja.

Vyšnios uoga sveria vidutiniškai nuo 2 iki 6 gramų. Ji apie save turi net iki 10 tukst. bakterijų. Suvalgius kilogramą vyšnių, tai kartu suvalgome — nuryjame apie 2 milijonus bakterijų. Tai su vaisiais, uogomis bukime valgant atsargesni.

Mussoilini sako, kad — knyga už midų gardesnė, už kardą aštresnė; ja draugų pritrauksi, ja priešus nuveiksi.

IŠKILMINGA CHICAGOS LIETUVIŲ DIENA

Adv. R. Skipičio kalbos

Chicago, Ill. — Sekmadienį, gegužės 5 dieną, 1 valandą po pietų, Marquette Park lietuvių kolonijoj bus didelės iškilmės, prakasama žemė pamatams, kur bus statomas Dariui-Girėnui paminklas, Marquette Parke, ties California Ave. ir Marquette Road gatvėmis. Tai bus iškilmės, kokių Marquette kolonija dar neturėjusi.

Iškilmėse dalyvaus in corpore Amerikos Legiono Dariaus-Girėno Postas, gaisrininkų skyrius, su muzika ir visais garbės ženklais. Yra taip pat pakviestos ir kitos draugijos, kurių nutarimo šiuokart dar nežinome. Dainuos trys lietuvių chorai. Bus sakomos įspudingos kalbos. Kalbės žymus politikai ir valdžios departamentų nariai.

Principališku kalbėtoju bus svečias iš Lietuvos advokatas R. Skipitis, kuris 1933 m. Kaune dalyvavo Dariaus-Girėno laidotuvėse. Jis žino visas Dariaus-Girėno tragiško žuvimo priežastis, dėl to savo kalboje visas tas priežastis išaiškins. Kalbės ir kiti kalbėtojai: Dariaus-Girėno Paminklo Fondo Komiteto pirmininkas adv. Vasalle, SLRKA prezidentas ir Draugo redaktorius L. Šimutis, Sandaros redaktorius M. Vaidyla, Margučio redaktorius A. Vanagaitis, Amerikos Lietuvių Sąjungos prezidentas inžinierius B. F. Simon-Simokaitis, valstybės prokuroro asistentas advokatas Kal, ir jei laikas leis, bus dar ir kitų kalbėtojų.

Programos tvarką ves advokatas Antanas Olis. Į iškilmes įėjimas visiems nemokamai.

Kviečiama visus Chicagos ir apylinkių lietuvius dalyvauti šiose iškilmėse kuo gausingiausiai.

Šeštadienį, gegužės 4 dieną, 4 valandą po pietų, svečias iš Lietuvos advokatas R. Skipitis kalbės McKinley Park auditorijoj, ties W. 39 ir So. Western gatvėmis. Savo kalboje p. Skipitis aiškins Klaipėdos krašto buklę ir lietuvių santykius su vokiečiais. Bus labai įdomu pasiklausyti tos svečio kalbos, mums taip įdomios. Todėl susirinkite visi į minėtą vietą pažymėtu laiku. Ieiti visiems dykai. Be to, kalbės dar ir kiti kalbėtojai: redaktorius Šimutis, inžinierius Simon-Simokaitis, redaktorius Vaidyla, kompozitorius Vanagaitis ir kiti. Programos tvarkai vadovaus Katalikų Federacijos pirmininkas dr. Rakauskas.

Tą patį vakarą, šeštadienį, gegužės 4 dieną, 8 val. vakaro p. Skipitis kalbės Sandaros pramogoje, kuri bus Viking Park Hall salėje.

Tą patį vakarą, šeštadienį, gegužės 4 d. 9:45 vakare p. Skipitis kalbės per radio iš stoties WHFC (1420 kilociklių). Kas turi radio priimtuvus, galės girdėti svečio kalbą, budami namie.

LSB.

Newyorkietis Charles Anderson, belaukdamas ligoninėje, privatiškame kambaryje, užsnudo. Vėliau pabudęs pajuto, kad kažin kas jam galvą skuta. Pasirodo, kad skutikas jėjo klaidingai į tą kambarį vietoj kito, kuriam reikėjo nuskusti galvą ir padaryti galvos operaciją, nuskuto jam.

VIENYBE TRAVEL BUREAU

Parduoda laivakortes, surašo ir paliudija dokumentus, aprupina visus kelionės reikalus.

VIENYBE TRAVEL BUREAU

Siunčia pinigus į:
Lietuvą
Lenkiją
Sovietų Rusiją
ir visas šalis pasaulyje.

VIENYBE TRAVEL BUREAU
193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: Evergreen 7-7840

MAISTINGIAUSIA IR SVEIKIAUSIA
LIETUVIŠKA DUONA
taipgi pyragai, pyragaičiai, tortai, kėksai ir įvairios rušies gardumynai gaminami, parduodami musų pačių krautuvėje ir pristatomi į namus visose vietose
PUIKIAI ĮRENGTA MECHANIŠKA KEPYKLA

ANDRIUS ZIUGZDA
182-186 VAN BUREN STREET, NEWARK, N. J.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius
Užtikrinu, kad mano patarnaviams bus atatikamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliudimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs.
1439 SOUTH 2nd STREET
Philadelphia, Pa.
Pennsylvania ir New Jersey Valstijose
Telefonai: Dewey 5136
Keystone — Main 9669

Pirmu kart New Haven'e bus vaidinama Operetė
ADOMAS IR JIEVA
— Rengia —
Lithuanian Press Corp. ir A. L. T. Sandaros 10 kp
SEKMADIENĮ,
Gegužės-May 5 d., 1935
LIETUVIŲ SALĖJE,
243 NO. FRONT ST., NEW HAVEN, CONN.
PRADŽIA 3 VAL. POPIET.
Įžanga: 50c. ir 35c.; vaikams 15c.

PO VAIDINIMUI ŠOKIAI

Šią operetę vaidins žinomi New Yorko ir Brooklyno artistai. Operetė New Havene vaidinama pirmu kartu.
Kas tik yra matęs ir girdėjęs sutinka, kad tai labai originališkas veikalas iš gyvenimo, juokingas ir teisingas. Lietuviškų kolonijų didmiesčiuose Adomas ir Jieva vaidinta pirmaklasiškuose teatruose. Be abejonės New Haveno ir apylinkės lietuviai pasinaudos šia reta proga ir skaitlingai atsilankys.
Kviečia, RENGĖJAI.

BLAISE CENDRARS

AUKSAS

Iš prancuzų kalbos verčia

JUOZAS TYSLIAVA

DVYLIKTOJI DALIS

(Tęsinys)

Ketvirtųjų metų gale jo priešai jam suduoda baisų smugį. Jo sunaus Emilio biuras padegamas ir visi San Francisco valkatos šoka aplink gaisrą, kaip apie šventąjį laužą. Visas kraštas švenčia, sužinojęs, kad svarbiausi bylos dokumentai sunaikinti, ypač gubernatoriaus Alvarado ir Michel-Toreno dovanojimo aktai. Ši žinia, pasiekusi kolonistus, įsikurusius jo žemėse, sukelia neapsakomo džiaugsmingo, miestų ir kaimų gyventojai ruošia manifestacijas, šukaudami: "Vilkai suvaryti! Senasis vilkas pagautas!" Johannas Augustas Suteris priima šį smugį su vidujiniu ramumu, bet jeigu jis padvigubina energiją ir jeigu jis duoda įsakymą pagreitinti savo bylą, tai jis jaučia, kaip jo jėgos senka ir kaip auga jo nerimas.

Tai dar vienas Visogalinčio smugis.

O Dieve...

Aš daugiau jau neturiu jėgų skųstis. Aš neprotestuoju, bet aš negaliu pasiduoti. Darykite su manim, ką tik norite. Kausimės.

TRYLIKTOJI DALIS.

50

1854 m., rugsėjo 9 d. visi Kalifornijos gyventojai apimti entuziazmo.

Švenčiama keturių metų Kalifornijos įėjimo į Sąjungą ir penkerių metų San Francisco miesto įkurimo sukaktinės.

Per penkioliką dienų minia eina iš visų krašto kampų. Sostinė papuošta girliandomis ir lampionais; žvaigždėtos vėliavos plevėsuoja languose, ant valdžios namų stogų ir ant visų aplinkinių kalvų. Naktį kyla ferjerverkai, užia šviečiantys fontanai, be pertraukos gaudžia artilerijos ir šautuvų salvė. Teatrai perpildyti, Jenny Lind teatre — pirmutinis teatras su akmeniniu fasadu — ir Adelphios teatre vaidina prancuzų juokdariai. Visų gatvių kampuose demagogų tribunos apsuptos didžiulėmis žmonių miniomis ir oratoriai uždega savo auditoriją, apibudindami jiems stebuklingą šios naujos šalies ir šio naujo miesto ateities vaizdą. Visa ši naujoji tauta, apimta vienu bendru jėgos ir galybės jausmu, karšto Sąjungos patriotizmo jausmu.

Barai imami muštynėmis, žinomi saliunai perpildyti: Arcades, Belle Union, Eldorado, Polka, Diana, iš jų visų veržiasi žmonių entuziazmas, kuris virsta manifestacija Johanno Augusto Suterio garbei. Susidaro komitetai, formuojamos delegacijos, kolonistai, plantatoriai, darbininkai, aukso ieškotojai, moterys, vaikai, kareiviai, jurininkai, pirkliai vyksta miniomis į Ermitažą, sveikina Suterį ties jo namo langais, kviečia jį, ima į nelaisvę ir priverstinai, su triumfu, atsiveda jį į miestą.

Pakeliui visur sveikina seną pionierių "pranokėją." Visi San Francisco gyventojai išėjo jo pasitikti. Griaudžia armotos, skamba varpai, chorai sveikina jo apoteozę. Vyrai mosuoja skrybėlėmis, moterys — skraistėmis, o iš balkonų — gėlių lietus. Žmonių kekės kabo visuos pašaliuose, ploja, šaukia valio. Rotušėje, burmistras Kewen, apsuptas aukštųjų federalinių valstybės valdininkų, iškilmingai įteikia Johannui Augustui Suteriui generolo diplomą.

Paskui prasideda eisena per miestą.

Tai didžiausia šventė, kada nors buvusi Ramiojo okeano pakraščiuose.

Visų akys atkreiptos į šį didelį senį, kuris išdidžiai joja kariuomenės priešakyje.

Johannas Augustas Suteris sėdi ant aukšto, balto arklio. Rankoje jis laiko savo generolo ramentą. Paskui jį joja jo trys sunus, paskiau pirmutinis Kalifornijos pulkas, raitoji artilerija ir lengvoji kavalerija.

51

Generolas Johannas Augustas Suteris joja per miestą kariuomenės priešakyje.

Jis apsitempęs juodu redingotu, kuris jam perankštas, ilgi skvernai plevėsuoja ant arklio strėnų. Jis apsiavęs languotomis kelnėmis ir auluotais batais. Ant galvos — plačiaskliautė skrybėlė.

Generolas Johannas Augustas Suteris joja per miestą visas apimtas kažin kokio keisto sąjausmio. Šios ovacijos, šie valio, šios gėlės, kurios krinta po jo kojomis, šie varpai, šie dainavimai, šios armotos, šios triubos, ši minia, šie langai, moterų apsėsti, šie namai, šie statiniai, šie pirmieji rumai, šios bekraštinės gatvės — visa tai jam atrodo nereališka. Dar nėra nė šešių metų, kai jis gyvena čia, tarp šių laukinių, apsuptas savo indėnų ir kanakų.

Jis lyg sapnuoja.

Jis užsimerkia.

Jis nenori daugiau nieko matyti, nieko girdėti.

Kortežas nusineša jį į Metropolitano Teatrą, kur jo laukia didžiulis bankietas ir pusšimtis kalbų.

52

Keweno, pirmojo San Francisco burmistro, kalbos ištrauka:

(Bus daugiau)

MIRTIES BAUSMĖ TURI BUTI PANAIKINTA

A. VAINAUSKAS, TEISININKAS

Einant mano teorija ir, bendrai, šių dienų moksline praktika, visos kulturingosios valstybės turi naikinti, įstatymų keliu, mirties bausmę. Bausti mirtimi labai žiaurus ir neteisėtas elgesys iš valdomosios vyriausybės pusės, tai per didelių teisių savinimasis, peržengiant visas aukštesniojo principo taisykles ir reikalavimus.

Tarp kita ko aš čia paminėsiu šių dienų atsitikimą Jungtinėse Valstybėse. Tai biaurus ir žalingas pasielgimas, kuris tiesiog nuodija žmoniją.

Balandžio 19 d. buvo įvykdyta mirties bausmė W. Boe, 22 metų amžiaus jaunuoliui, kurį teismas nukaltino už 62 metų amžiaus moters iššaginimą. William D. Boe mirdamas pasakojo miniai, kuri laukė jo ekzekucijos, kad esąs nekaltas. Daugiausia kalbėjo jis į Manjerie Johnson, kuri stovėjo minioje ir žiurėjo, laukdama savo aukos, nes ji, budama sena, šalto kraujo moteris, tegalėjo atkeršyti tokiu budu jaunuoliui tik dėl to, kad jis jos nevedė. Jis neprisipažino iššaginęs tos senos moters ir, eidamas į kartuves, sakė miršta nekaltas; jis sakė: "šaltakrauje moterie, tu mane nužudai, kodėlgi tu nešneki? Ar tu gali čia stovėti ir nieko nesakyti ir leisti man mirti?" Jis po trumpos 45 minučių kalbos buvo nuvestas į mirties vietą, užmautas ant jo galvos juodas maišas ir kilpa užnerta ant jo kaklo ir pakabintas. Taip baigė jaunuolis savo gyvenimą. Tai kur yra šių dienų tiesa? Ar galima pateisinti toki įstatymai ir teismas, kuris juos taikė ir taip žiauriai kvalifikavo bylą. Žinoma, kad ne! Tokiu budu mums aiškiai atvaizduoja tų atmainų reikšmingumą, kurių mes randame baudžiamosios teisės srityje, per paskutinius du šimtus metų. Senovėje mirties bausmė buvo paprasčiausia ir natūraliausia bausmė.

Garsusis Karpcovas pasmerkė mirti tiek žmonių, kad kiekvienai jo amžiaus dienai išeina daugiau, negu po vieną mirties bausmę. Dar ir vėliau, po Karpcovo mirties, beveik visa šimtą metų, viename tik Milane vidutiniškai dar kasdien budavo pasmerkiama mirti po šešis žmones. Be to, reikia paminėti, kad mirties bausmė pasižymėjo savo formų įvairumu. Norint šiek tiek suprasti apie šitas bausmes, reikia peržiurėti bausmių istoriją arba senų baudžiamųjų įstatymų iliustracijas. Vienas iš daugiausia vartojamų mirties bausmių — baudimas ratu. Tai iš tikrųjų buvo velniškas išgalvojimas. Gyvą žmogų pririšdavo prie medinio raidės X formos kryžiaus, kurio kiekvienoje šakoje budavo įdubimų, ir budelis geležinės dalbos smugiais laužydavo nusikaltėlio sąnarius.

Paskui nelaimingąjį sulaužytais sąnariais pririšdavo prie rato, ir pririštą palikdavo, ligi jis ten numirdavo baisiausioje kančioje graužiamas vabalų ir musių kandžiojamas.

O odos engimas gyvam nusikaltėliui, jo virinimas smalos katile, smilkymas dumais gyvą, pjaustymas sąnarių į gabalėlius, sudeginimas ir t. t. Ir mes žinome, kad dažniausiai taip budavo baudžiama už tokius nusikaltimus, kuriuos dabar pripažįstama visiškai legaliais darbais arba nesvarbiais nusižengimais. Iš baudžiamosios teisės istorijos mes žinome, kad pirmas pradėjo kovoti prieš mirties bausmę — Beccardia. Ar galima kalbėti apie mirties bausmės teisėtumą? klausia Beccardia ir remdamasis visuomenės sutarties teorijos pamatais, jis atsako neigiamai: einant ta sutartimi, kiekvienas pilietis atiduoda visuomenei vieną savo laisvės dalį, kad galėtų ramiai naudotis kita dalimi ir todėl negalima manyti, kad kas nors atiduotų visuomenei savo gyvybę. Tai prieštarautų sutarties mirčiai ir tikslui.

Bet gali buti, mirties bausmė butiniausias reikalas, kaip pavyzdžiui žudymas karo metu. Gali buti, ji yra nepakenčiama dėl savo baisumo. Nes trumpas mirties bausmės reginys veikia minią mažiau, negu ilgai sėdinčio kalėjime nusikaltėlio vaizdas.

O tuo tarpu bausmių žiaurumas yra teisus tik tol, kol tas žiaurumas yra reikalingas kam nors nugąsdinti. Betgi mirties bausmė visada galima pakeisti kalėjimu. Mirties bausmė ne tik nereikalinga, ji tiesiog žalinga, kaip užkrečiamas žiaurumas ir nežmoniškumo pavyzdys.

Jeigu įgeidžiai ir karo butinumas mus verčia lieti kraują, tai įstatymai turi dirbti švelniai ir turi neduoti naujų barbariškumo pavyzdžių, kurie visus gaištingai veikia, nes įstatymais žudant prisilaikoma tam tikrų nustatytų formalumų. Ką gali manyti piliečiai, matydami, kad išmintingą valdžią ir aukštieji teisybės tarnai, iškilmingai žengdami, su abejojimu ir ramumu veda nusikaltėlį mirti ir tada, kai pasmerktas mirtiname išgąstyje drebėdamas laukia paskutinio smugio — teisėjas, į visą tai šaltai, lygiomis žiurėdamas arba net pasitenkindamas savo galingumu nueina į šalį, išdidžiai džiaugdamasi gyvenimo gerove... A — pasakys jie — šitie įstatymai yra — tik smurto pridengimas, o apsvarstytos žiaurios apeigos — tik priemonė be pavojaus padaryti iš musų auką prie nepasotinančio despotizmo aukuro. Beccardia dažnai pats sakydavo: "noriu sakyti tiesą, bet nė kiek nenoriu buti tiesos kankiniu." Bet aišku, kad rašydamas apie mirties bausmę, jis negalvojo apie pasekmes ir savo likimą, jis savo naujas revoliucines mintis sakė visiškai aiškiai, neslėpdamas. Bet Beccardia nenukentėjo už savo drąsumą. Atvirkščiai, tuo laiku jis savo drąsumu įsigijo daugelio viešpataujančių asmenų palankumo. Dėl betarpiškos jo raštų įtakos mirties bausmė buvo panaikinta visoje eilėje valstybių. Taip pat ir carienė Elzbieta panaikino Rusijoje mirties bausmę, kur buvo labai išsiplėtojusi už visus paprastus nukaltimus, ir nuo to laiko Rusijoje kodeksai nežinojo šitos bausmės už paprastus nepolitinius ir nekarinius nusikaltimus. Bet vis dėlto, tie laikai dar nebuvo tinkami Beccardia pažiuroms įšvardyti. Ir Paryžiuje, kuriame enciklopedistai taip iškilmingai sveikino apsilankiusį Beccardia, dar su nematytu žiaurumu veikė giljotina (tam tyčia išgalvota mašina žmonių galvoms kapoti). Bet sėklos, Beccardia pasėtos, neišnyko; per visą devynioliktąjį amžių ėjo tolydinė kova dėl mirties bausmės sumažinimo ir panaikinimo. Dabar yra daug valstybių, kuriose mirties bausmė panaikinta, o po didžiojo karo Olandija, Norvegija, Portugalija, Austrija, Venezuela, Nikaraga, Gvatemala, Belgija ir Suomija mirties bausmės įstatymų kad ir nepanaikino, bet nekartoja. Belgijoje mirties bausmė nevartojama nuo 1868 metų, Suomijoje — nuo 1826 m. Prieš mirties bausmę buvo nusistačiusi visa Rusijos visuomenė. Bet Vokietijoje absoliutinė dauguma teisininkų stovi už mirties bausmę, o dabar Hitlerio režimo metu net perdaug žmonėms galvas kapoja. Vokiečių teisininkai visada reikalavo ir dabar reikalauja palikti mirties bausmę kodekse ir mirties bausmę mes matome jų naujame projekte. Rusijos teisininkai dar prieš karą, svarstydami baudžiamojo kodekso pagrindus, pripažino, kad Rusija galėtų padaryti dar žingsnį pirmyn istorijos nurodytu keliu, pradėtų nuo XVIII amž., nuo carienės Elzbietos viešpatavimo, ir ne tik sumažinti mirties bausmės vartojimo atsitikimus, bet visiškai pašalinti ją iš bausmių sistemos, numatytu bendruose įstatymuose. Bet atsižvelgdami į tai, kad šitas dalykas yra ne vien juridinis, bet ir politinis, tai pripažino busiant teisingiau išdėstyti mirties bausmės panaikinimą orgumentus motyvuose, nepašalinant ją iš bausmių sistemos. Ir leidžiant baudžiamąjį kodeksą nerasta reikalinga išskirti šitos bausmės iš bausmių sistemos ir ši bausmė liko numatyta už sunkesnius nusikaltimus valstybei. Pagaliau mirties bausmė Rusijoje buvo kurį laiką panaikinta laikinosios vyriausybės. Bet bolševikams įsiviešpatavus ir paėmus valdžią, vėl buvo su nematytu žiaurumu pradėta vartoti ir po šiai dienai vartojama. Bolševikiškosios Rusijos išleistame 1927 m. baudžiamajame kodekse labai plačiai numatyta mirties bausmė ir ją šiandien plačiame maštabe vartoja. Už komisaro Kirovo nužudymą dėl kitų provokatoriškų sumetimų, žmones masiniai šaudo, tai žiaurus elgesys su savo piliečiais. Šiandien Rusijoje panašus laikai ir visiškai neskiriami nuo Prancuzijos didžiosios revoliucijos laikų, kur ir pasirodo rusų visa šiandieninė kultura barbariškos vyriausybės rankose.

Bet ir Lietuvoje, priėmus baudžiamąjį 1903 m. rusų statutą, išbraukė mirties bausmę iš normalių bausmių sistemos ir pakeitė ją sunkiųjų darbų kalėjimu. Bet jau 1919 m. vasario 7 d. "Ypatingi Valstybės Apsaugos Įstatai" įvedė mirties bausmę už visą eilę nusikaltimų, padarytų vietose, kur paskelbtas karo stovis. Dar plačiau yra numatyta mirties bausmė Baudžiamojo statuto papildyme ir pakeitime, jau už nusikaltimus padarytus, ne tik karo stoviui esant, steigiamajam seimui susirinkus, vienu iš jo pirmų žingsnių buvo tuojau mirties bausmė sustabdyta. Tam tikslui išleistas įstatymas sako: "kol bus priimtas amnestijos įstatymas ir laikinoj konstitucijoj bus įrašytas mirties bausmės klausimas sustabdomas." Vyr. Žinių 35 396.

Laikinoji Lietuvos valstybės konstitucija 1920 m. išsprendė mirties bausmės klausimą neigiamai ir 16 paragrafe nustatė: "Mirties bausmė naikinama." Bet dar tais pačiais metais liepos 23 d. įstatymas karo stoviui įvesti, tarp kita ko nustatė: "Mirties bausmė." Šito įstatymo juridinė mintis nėra ganėtinai aiški, bet reikia pripažinti, kad mirties bausmė gali buti taikoma karo stoviui esant. Taigi matome, kad mirties bausmė vartojama yra šiandien visur, o prieš ją labai mažai žmonių, kurie kovotų. Kurie suprantame šio straipsnio reikšmę ir mirties bausmės žalingumą, eikime prie jos panaikinimo su obalsiu "šalin mirties bausmė!" Budami išrinkti "jurėse" neprivalome eiti su tais teisėjais, kurie yra nusistatę už mirties bausmę.

Kepyklos 1 krosnis Berlyne per 24 val. iškepa duonos 140 tukstančiams gyventojų.

Mechaniškas kastuvas vienu trukiu pasemia 10 tonų akmenų ar smėlio (1 vagono turis).

UOLIAUSIAS VIENYBĖS PLATINTOJAS

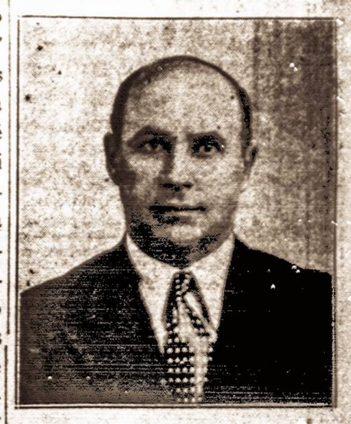

J. Krunklis

Krunklis — uoliausias Vienybės platintojas. Jo pilna visame Didžiajame New Yorke, kur tik lietuvių gyvenama. Iki šiol Krunklis daugiausia veikė Brooklyne ir apylinkėje, dabar jis rengiasi visas jėgas sukoncentruoti tarp New Jersey lietuvių. Vienybės draugai prašomi p. Krunkliui padėti.

VASARINĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Cunard White Star Linijos puikiuoju laivu

BERENGARIA BIRŽELIO-JUNE 19 d.

Iš New Yorko tiesiog į Cherbourg, iš ten traukiniu į Klaipėdą

5½ dienos kelionės jura, paskui traukiniu ir jus pasieksite Lietuvą. Ekskursiją vadovaus Cunard White Star Linijos patyręs keliauninkas vadas, kuris pasirupins keleivių bagažais ir visokiais kitais kelionės reikalais, taip pat prižiurės, kad keleiviai kelionėje butų visu kuo aprupinti. Proga keliauti su savo tautiečiais. Buvę pirmiau turistų klasės kambariai dabar naudojami trečiai klasei.

Smulkesnių informacijų suteikia:

AMBRAZIEJUS J., 168 Grand St. Brooklyn, N. Y.
"AMERIKOS LIETUVIS", 14 Vernon St., Worcester, Mass.
ATLANTIC TRAVEL SERVICE, K. Sidabras, Prop., 342 W. Broadway, So. Boston, Mass.
BARTKEVIČIUS P., 678 N. Main St., Montello, Mass.
"DIRVA", 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio.
MOLIS P., 1730—24th, St., Detroit, Mich.
"NAUJIENOS", 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
SEKYS J., 433 Park Street, Hartford, Conn.
TREČIOKAS A. S., 197 Adams St., Newark, N. J.
VARAŠIUS A., 1200 Carson St., S. S. Pittsburgh, Pa.
VIENYBĖ TRAVEL BUREAU, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
WASHNER C. J., 1921 Carson St., S. S. Pittsburgh, Pa.
ŽEMANTAUSKAS J., 130 Congress Ave., Waterbury, Conn.

CUNARD WHITE STAR Ltd.

"GARSAS" BAKERY

A. Šrupskis, savininkas — Tel. Evergreen 8-7027

PIRMOS RŪŠIES LIETUVIŠKA DUONA

64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.

Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius

VEŽA KRAUTUVĖMS, SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

SUTVARKYKITE SAVO VANDENTIEKĮ IR ŠILUMĄ DABAR

Užmokėkit nauju valdžios Housing Planu smulkmenas ir formalumus atliksim mes

SALDUKAS IR PLATZ

(LAISNIUOTI PLUMERIAI)

Pertaisymai ir pataisymai mus specialybė

Darbas ir medžiaga garantuota

Mes taip pat parduodam ir įrengiam

OIL BURNERS — GAS RANGES — ŠALDYTUVUS

Kreipkitės:

SAVAGE & PLATZ

994 MADISON STREET, BROOKLYN, N. Y.

Tel. GLenmore 5-8733

BROOKLYN LABOR LYCEUM

SALĖ IR PARKAS

Vedėjas J. H. HOFMANN,

947-959 Willoughby ave

BROOKLYN, N. Y.

Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.

Didelė moderniška scena—Moderniški įrengimai — Gražus kambariai

Telefonas STagg 2-3842

VIENYBĖ

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY
Established February 10th, 1886

Published Tuesdays and Fridays — Leidžiama antradieniais ir penktadieniais

JUOZAS TYSLIAVA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATA METAMS:
In Brooklyn	$3.50	Brooklyne
In United States	$3.00	Jungtinėse Valstybėse
Canada	$4.00	Kanadoje
Other Countries	$4.00	Lietuvoje ir kitur
Advertising Rates on Application		Skelbimai pagal susitarimą

LITHUANIAN PRESS CORPORATION
B. J. SCHEGAUS, President — P. BUKSNAITIS, Secretary
193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
TEL.: EVERGREEN 7-7840

GEGUŽĖS PIRMOJI

Gegužės pirmoji virto viso pasaulio darbininkų solidarumo arba darbo šventė. Kalbant apie šią šventę, pirmiausia reikėtų dirstelėti į praeitį ir patirti, iš kur atsirado gegužės pirmoji.

1889 metais, rugpjučio 14 dieną, Paryžiuje, buvo pirmasis antrojo internacionalo suvažiavimas, kuris, norėdamas paminėti prancuzų revoliucijos šimto metų sukaktuves, nutarė kasmet gegužės pirmąją dieną švęsti, kaip darbininkų šventę; tuo budu norėta jungti viso pasaulio proletariatą, reikalauti aštuonių valandų darbo dienos ir kitų socialinių pakeitimų.

Nuo to laiko visų šalių darbininkai, naudodamiesi šia švente, daro demonstracijas, kurios labai dažnai išsivysto net į barikadines kovas.

Bet 1919 metais, įsikurus Kominternui, šita gegužės pirmosios šventė pradėjo buti globojama dviejų organizacijų. Iš vienos pusės gegužės pirmąja vadovavo socialistinės organizacijos, o iš kitos — komunistai, kurie jau iš anksto buvo nutarę šią šventę naudoti savo propagandai.

Taip atrodo, trumpai suglaudus, šios šventės istorija.

Kai kuriose šalyse, ypač Rusijoje, prieš karą, gegužės pirmosios šventė daugiausia reikšdavosi streikų formomis. Tuo tarpu, kai kitose šalyse, kaip Japonijoje, šita šventė pradėta švęsti tik 1921 metais. Chinijoje — 1916 metais. Indijoje — 1928 metais. O Turkijoje, kaip ir Japonijoje, taip pat tik 1921 metais.

Nors gegužės pirmosios šventimo formos ir nevienodos, bet esmėje tikslas maždaug tas pats: visų tautų darbininkai nori reikšti vienodą valią, reikalauja vienokių teisių.

Netenka abejoti, kad šitas gegužės pirmosios šventės tikslas kilnus. Visų tautų darbo žmonės neprivalo prašyti kieno nors užuojautos arba malonės. Jie privalo reikalauti sau tų teisių, kurios lygiai priklauso kiekvienam dirbančiam šios planetos gyventojui. Gaila, kad ši kilni darbininkų šventė dažnai bjaurojama įvairių politikos demagogų.

POLITIKA IR JAUSMAI

Maršalas Pilsudskis vėl serga tėvynės ilgesiu. Kiekvieną kartą, kai šita liga stipriau pasikartoja, tai Varšuva pradeda kalbėti apie susitaikymą su Lietuva. Šį kartą prabilo pats lenkų užsienių reikalų ministeris pulkininkas Beck. Jis, kalbėdamas su Lietuvos pasiuntiniu Paryžiuje Petru Klimu, išsireiškė, kad maršalas Pilsudskis, nors prieš mirtį, norįs pamatyti savo motinos kapą Lietuvoje. Bet kad maršalas galėtų atvažiuoti į Lietuvą, tai tarp Kauno ir Varšuvos turi buti padaryta taika.

Bet čia ne vieno ilgesio reikalas. Dar pernai lenkai ir vokiečiai, pasirašę dešimčiai metų taikos sutartį, niahė pradėti "daryti stebuklus." Kaip vieniems, taip ir antriems musų kaimynams atrodė, kad Lietuva tuojau puls jiems į glėbį, prašydami malonės. Bet į paspęstus lenkų ir vokiečių sląstus Lietuva ir nemanė lysti. Tuo tarpu Varšuva ir Berlynas koketavo, šypsojosi, vienas kitam veidmainiaudami. Nei lenkai tiki vokiečiams, nei vokiečiai lenkams. Tai nei mažiau, nei daugiau, kaip dviejų sukčių santykiai. Kai du sukčiai vienas kito negali apgauti, tai jie pradeda pyktis. Taip atsitiko su lenkais ir vokiečiais. Iš vienos pusės Berlynas rodo palankumo Varšuvai, o iš kitos pusės Hitleris kalba apie Dancigo koridoriaus atsiėmimą. Tuo tarpu Varšuva, aiškiai matydama, kad Berlynas tik nori laiko, taip pat viena sako, o visai kita daro. Tai jie parodė savo pasielgimu Tautų Sąjungoje, kur pasmerkimo rezoliucijoje, kartu su kitų tautų atstovais, balsavo prieš vokiečius.

Tokiame vokiečių ir lenkų santykių šešėlyje labai svarbią vietą užima Lietuva. Šioje "vilko ir meškos" politikoje jai tenka vaidinti lapės rolę. Šių dienų Lenkijos politika vadovauja romantikai, Lietuvos bajorai, kuriuose visados budavo daug daugiau lietuviškų sentimentų, negu kokiuose nors endekuose. Dėl to ir nebutų perdaug stebėtina, jei Lietuva, kuriai grėsia tiesioginis pavojus iš vokiečių pusės, ieškotų susitaikymo budų su Lenkija. Tuo atsitikimu, kai žmogus atsiduria tarp dviejų pavojų — ugnies ir vandens, tai bus visai logiška, jeigu jis pirma šoks į vandenį.

Šių dienų Lietuvos diplomatai turėtų buti nepaprastai budrus. Tuo tarpu, kai Lietuvos bajorai, ilgisi savo tėvų kapų Lietuvoje, tai mes, žemės vaikai, turime žiurėti realiomis, bet ne romantiškomis akimis į ateitį. Ant Lietuvos ir Lenkijos unijos kapo mes mokėjome atstatyti valstybę, dabar turime žiurėti, kad jos nesugriautų pragariškos vokiečių jėgos.

MANO ŽIURONAS

Iš Maskvos sugrįsdamas, žymus Anglijos diplomatas, p. Eden, kaip žinoma, staptelėjo ir Varšuvoje. Ten matėsi su Pilsudskiu ir ministeriu Becku, kalbėjosi Rytų Europos sutarties reikalu ir, kas lietuviams įdomu, Lietuvos ir Lenkijos santykių atstovu. Manchester Guardian korespondentas, kuris šitą žinią praneša (bal. 5 d.), nepaaiškina, kokių išvadų lenkai ir anglai priėjo. Šiuo laikotarpiu lietuviams butų įdomu ir svarbu žinoti, į kurią pusę lenkai stotų, jei Lietuvos ginčas dėl Klaipėdos paaštrėtų su Vokietija. Istorija Liublino uniją prisimindama, lenkus, rodos, verstų į Lietuvos pusę stoti. Tą patį sako ir Kauno Sekmadienio korespondentas, kuris kalbėjosi su iš Lenkijos sugrįžusiu lietuvių veikėju. Į klausimą, ką lenkai darytų, jei vokiečiai Lietuvą pultų, visi lenkai atsakydavo, kad Lenkija jokiu budu to neprileistų, savo su vokiečiai pasirašytos nepuolimo sutarties visai nežiurėdami. Lenkai Lietuvą nori į savo globą paimti, bet nė vokiečiams atiduoti.

Londono Times praneša, kad anglų laivų statymas įstaigai lenkų valdžia užsakė du naujus karo laivus, torpedininkų rušies. Ilgio 374 pėdų, platumo 37 pėdų, įtalpos 2,000 tonų. Abu gerai apginkluoti. O Italijoj lenkai statosi du keleivinius laivus, kurie užims vietą dabartinių tarp New Yorko ir Gdynės plaukiojančių nusenusių laivų. Prie Baltijos prilindę, lenkai nesnaudžia.

Štai dar oficialaus lenkų ir vokiečių susibroliavimo pavyzdys: Prusijos akademija Berlyne padarė lenkų meno kurinių parodą ir atidarymo dieną atsilankė Hitleris, užsienio reikalų ministeris Neurath ir Goeringas.

Lenkija balsavo, norėdama Vokietiją už Versailles sutarties sulaužymą pabarti, kai Tautų Sąjungos Taryboje Prancuzija pasiulė rezoliuciją. O lenkų žmonės Dancigo koridoriuje sukėlė prieš vokiečius demonstracijų, kur daužyta lengvai ir mušta vokiečiai. Berlyno laikraščiai ėmė rašyti, kad ruošiama dar daugiau panašių demonstracijų, o Varšuva, sako, net kariuomenę koridoriuje stiprina. Varšuvos laikraščiai šiomis žiniomis pasipiktino ir kaltino Berlyno spaudą, sulaužusią 1934 m. vasario 24 d. sutartį, kuria dvi valstybės pasižadėjo tik "draugiška," propagandą spaudoje leisti. "Sunkiai slegia nepatogus vainikas neramią galvą," vienas poetas rašė. Ir lenkų su vokiečiais priešgamtiškas susibroliavimas, matyti, užeina kliučių.

Prancuzų spauda vėl rašo, kad lenkai ir vokiečiai tikrenybėje sulipę kai bitės, arba geriau sakant, kai du vanagai. Lyons mieste išeinąs **Salut Public** laikraštis sako, kad pernai pasirašyta Lenkijos ir Vokietijos sutartimi abi valstybės pažadėjo taip viena kitą remti, kad net reikalė sulietų į kruvą visą savo ekonominę, karinę ir finansinę jėgą. Ši sutartis, laikraštis sako, kreipta prieš Rusiją. Varšuvos laikraščiai šitą žinią paskelbė "propaganda," o Berlyno spauda pakrikštijo ją "juoko darbu."

Pernai metais prancuzų laikraštis Liberte (jį Manchester Guardian citavo geg. 31 d.) sakėsi iš gerų šaltinių gavęs žinoti, kad šalia nepuolimo sutarties lenkai ir vokiečiai pasirašę slaptą sutartį iš šių penkių punktų:

1. Vokietija pripažįsta gyvą reikalą lenkams turėti uostą Baltijos juros pakrašty.

2. Lenkijai Vokietija pataria taikiu budu ieškoti **politinės unijos su Lietuva.** Jei pasisektų, Vokietija amžinai atsisakytų nuo priekabių Klaipėdai.

3. Tarp Lenkijos ir Lietuvos karui kilus, Vokietija nesikištų su savo ypatingais reikalavimais.

4. Tikslu taikos budu pageidaujamų vaisių pasiekti, Vokietija visados ir visur parems Lenkijos diplomatus ir politiką.

5. Jei vienu ar kitu budu tarp Lietuvos ir Lenkijos pasisektų politinė unija sudaryti, tai Lenkija apsiima išsižadėti koridoriaus, Gdynės, ir nesipriešinti, jei Dancigas sugrįžtų Vokietijai.

Tų sutarčių ir susibroliavimų nežiurint, vokiečių liaudis ir lenkų, matyti, draugais niekados nebus. United Press bal. 25 d. pranešė, kad miestely Kempen, koridoriuje, areštuota 10 jaunų vokietukų, kurie nacių agitaciją vedė. O Ostrowo miestely policija nuvaikė į Vokietiją burį vokietukų, kurie, į Lenkijos pusę atlindę, sienos stulpukus išrovė. Čia vokietukai tik tą darė, ką lenkų kareiviai nesykį demarklinijoj darė. Lenkai savo vaistų paragauja.

Per New York Times įdomi polemika nušvytėjo, kuri lenkams, turbut, atsirugo. Skaitytojas S. K. Ostoya pirmą įdėjo laišką, kur pasmerkė "gudrių žodelių" ir propagandos vartojimą, kada tarptautinės politikos įvykiai aprašomi. Nusiskundė, kad lenkams primetama noras pasigrobti Ukrainą ir Lietuvą, o lenkai esą, "nei vienos sutarties dar nera sulaužę" ir nieko "imperialistiniu tikslu" nepuolę. Pirm negu koks lietuvis spėjo atsiliepti, kažin koks Elias Orenstein tinkamai rėžė. Sako: "p. Ostoya į savo tautiečius lenkus žiuri per tokius stiklus, pro kuriuos jis juos mato teisingus, taikingus, garbės žodį ir savo parašą gerbiančius. Lenkai, jis sako, "labai nupultų, jei prisidėtų prie plėšikaujančių tautų." Sako, "jie turį garbės rekordą, kad niekados kito nepuolę, ir niekados nėra sutarties sulaužę"? Bet kas pradėjo su ukrainais 1918 metais Galicijoje kariauti? Kas pradėjo pogromus? Kokiu budu Lenkija Vilnių iš Lietuvos gavo? Ir kas, ar ne Lenkija, savo užsienio reikalų ministerio lupomis keletą mėnesių atgal pareiškė, kad ateity nebegerbs savo pasirašytos sutarties "dėl tautinių mažumų apsaugos"?

Lenkai į tai, turbut, nieko negalės atsakyti. Jie sulaužė sutartį, Vilnių paimdami. Jie neteisėtai puolė ir lietuvius, ir ukrainus, kuomet šie Lenkijai negrasė. Ir jie atsisakė tarptautinę sutartį dėl tautinių mažumų pildyti, kaip Vokietija atsisako tarptautinę "Versailles sutartį vykdyti.

Vyt. Širvydas.

ADOMO LASTO LITERATURINĖ SUKAKTIS

1887 metais spalių 18 dieną neturtingos Dzukijos lygumose, Islandžių kaime, Krosnos v., Marijampolės apskr. išvydo pasaulį busimasis juristas ir lietuvių literaturos kurėjas Adomas Lastas, skaitančiai visuomenei plačiai pažįstamas ir kaip Adomas Juodašai. Pirminę mokslo pradžią suteikė daraktorius, vėliau Rudaminos ir Kirsnos pradžios mokyklos mokytojai. 1908 metais baigė Suvalkų gimnaziją. Tais pačiais metais įstojo Maskvos universiteto juridinian fakultetan. Ten pat klausė ir garsaus prof. Šaniavskio literaturos paskaitų.

Kokios sąlygos buvo anų metų apšviestesniam lietuviui, mums visiems puikiai žinoma. Bet koks tautinės dvasios pasireiškimas buvo rusų valdžios griežčiausiai slopinamas. Bet dzukiškoj gamtoj gimęs ir augęs, Lastas atspariai saugojo savo teises ir, kiek galėdamas, dirbo kartu su kitais lietuvybės ugdytojais tautinį darbą. Dar gimnazijoj mokydamasis, 1904 metais suorganizavo slaptą lietuvių moksleivių draugiją ir visą laiką buvo jos pirmininku. Drauge su dabartiniu generolu Pečiulioniu ir kt. kas sekmadienį ruošdavo mažas paskaitėles, skaitydavo pranešimus, buvo suorganizavę iš moksleivių ir šiaip lietuvių chorą, ruošdavo vaidinimus etc. Be kitų, jie buvo įscenizavę tada taip išgarsėjusį Maironio veikalą "Per skausmus į garbę."

Universitete studijuodamas, priklausė Draugijai šelpti Aukštuosius Mokslus Einantiems Lietuviams (buvo jos vicepirmininku) ir kt. lietuviškoms organizacijoms. 1911 metais, kilus demonstracijoms prieš ministerį Kaso dėl universiteto autonomijos panaikinimo, Ad. Lastas su vilko bilietu buvo ištremtas į Rusijos provinciją. Tik po dviejų metų pasisekė sugrįžti į universitetą, bet jo nebebaigė, nes dėl formalių priežasčių nebeužskaitė VIII semestro.

1918 metais slaptai grįžo į Lietuvą ir ligi 1922 m. buvo Marijampolės gimnazijos mokytoju. 1923 m. išlaikė egzaminus ir Lietuvos Universitetas jam suteikė juristo diplomą. Tai pagrindinė Ad. Lasto profesija ir ligi šiai dienai tebėra advokatura.

Rašyti apysakas ir eilėraščius pradėjo IV klasėj (1904 metais). Bet spaudoj pasirodė berods 1906 m. viename ano meto pažangiam rusų laikraštėly. 1910 m. Aušrinėj Lastas išspausdino pirmąjį savo beletristikos kurinį "Savyje." Vėliau daug rašė Vilniaus Žiniose, Lietuvos žiniose, Lietuvos Ukininke, Vaivorykštėj, Lietuvoj, Santaroj ir kt. lietuvių kulturos žurnaluose bei laikraščiuose. Po karo dalyvavo ir dabar teberašo konė visuose Lietuvos žurnaluose. Yra išleidęs ir keturius savo raštų rinkinius: "Saulėtą pasakėlę," "Auksines varpas," "Knygnešio likimą" ir "Ties kruvinom spurgom."

Jo kuryba tuo tarpu skaitytojams pažįstama tik iš poezijos rinkinių. Beletristikos (Lastas turi net romaną parašęs) kuriniai tebėra dar nespausdinti, todėl pilnutinį dvasinį ir meninį pavidalą susidaryt gana sunku. A. Lastas guodžiasi, kada, negalėdamas daugiau laiko paaukoti grožinės literaturos vertybėms, nesuspėjo net laiku išspausdinti to, ką jau turi sukuręs. Sakysime, šiais metais išleistas poezijos rinkinys "Ties kruvinom spurgom" buvęs parašytas didžiojo karo metu Galicijos ir Rumunijos frontuose. Savaime aišku, tuo metu ir reikalavimai tiek stiliaus, tiek formos žvilgsniu buvo kitoki, negu dabar. Šiais metais A. Lastas pasiryžęs daugiau atsidėti literaturos kurybai, sutvarkyti jau parašytus eilėraščius ir galutiniai užbaigti romaną, kuriame bus vaizduojamas Lietuvos okupacijos laikotarpis. Taip pat norįs užbaigti ir poemą, vaizduojančią pokarinius laikus.

Be grožinės literaturos, Ad. Lastas yra rašęs ir teisės klausimais, ir pats rašytojas laiko juos antraeilio darbo vaisiais.

Platesnės Ad. Lasto kurybos apžvalgos čia nedarysime. Visi spaudoj pasirodę jo raštai musų kritikų buvo įvertinti. Mums belieka malonių literaturos darbo sukaktuvių proga pasidžiaugti, kad Lastas, prieš 25 metus pradėjęs kurti lietuviškos literaturos vertybes, ir šiandien dar pasilieka ištikimas savo pašaukimui.

Stp. Zobarskas.

Vienam darbininkui Virginijoj, geležinė bačka nukrito iš 15 pėdų aukščio tiesiai į galvą. Darbininkas buvo nuvežtas į ligoninę, nes koja lužo, tuo tarpu, kai jo galva buvo visai sveika.

KAI APSISTOJA VIESBUTYJE DU WALES

Provincijos pirklys Herbertas pirklys Herbertas Wales atvyko į Washingtoną ir sustojo viename žymesniame miesto viešbutyje. Nespėjo jis įeiti į numerį, kaip pradėjo iš visų pusių jam skambinti. Kiekvieną minutę vis kas nors kviesdavo pirklį Wales pietų. Laikraščiai klausinėje jį apie įvykius Europoje ir prašydavo pareikšti savo nuomonę kitais svarbiais pasaulio gyvenimo klausimais. Paprastas provincijos pirklys niekaip negalėjo suprasti kas su juo dedasi.

Pasirodo, kad beveik tuo pat metu tame pat viešbutyje sustojo žymus anglų rašytojas Herbertas Wales. Šis laužė sau galvą, niekaip negalėdamas suprasti, kodėl visi amerikiečiai draugai pamiršo jį. Jis laukė svarbių pranešimų per telefoną. Niekas neskambino. Kiek vėliau dar kažin koks subjektas ilgai ir atkakliai klausinėjo jį apie duonos kainas provincijoje.

Pagaliau rašytojas Wales nusileido žemyn ir pasiteiravo, ar nesugadintas jo kambaryje telefonas. Ir tik tada paaiškėjo, kad viešbučio tarnai sumaišė provincijos pirklį — amerikietį su žymiu anglų rašytoju.

Sveikatos atžvilgiu, sveikiausias miestas yra **New Yorkas,** paskui **Chicago,** penktoj vietoj **Paryžius.** Lietuvoje sveikiausias miestas yra **Palanga.**

ADOMAS LASTAS

RAMUNĖLIAI

Kada, kaip langelius, užsidarysiu
Akių blakstienus, —
Tada tik jus, o ramunėliai, vienus,
Aš nuo žvaigždžių aukštų matysiu.

Ir Lietuvą lietingąją sapnuosiu,
Kuri tenai sukniubus,
Kurioj dainuoja ąžuolinės lubos
Drauge su ošiančiu palangėj uosiu.

Manųjų brolių šalį, paramstytą
Beržais baltaisiais, —
Regėsiu iš aukštybių gražią vaisiais
Ir jus žiedais, ramuniai, kaip aplytą,

Nėt ir dabar, kol akys atdarytos,
Kai nuovargio prispaustą
Mane kančiom buitis apkausto, —
Man jus — kaip meiliosios anytos.

Baltaisiais vainikėliais man, ramuniai,
Raminate krutinę
Ir metat man jus gelsvą atramą vatinę,
Kad but minkščiau vargų alkunei.

O jei, kaip langelius, užsidarysiu
Akių blakstienus, —
Tada tik jus, o ramunėliai, vienus
Aš nuo žvaigždžių baltų matysiu.

JUNGTUVĖS

Palaimino širdis aukštoji mėlynė,
ir mudviejų rankos tvirtai susipynė;
pašventino veiksmą rasa iš gėlyčių,
ir mudu pažinom aušras iš nėtyčių.

Altorius — narcizų, altorius — baltasis:
prie švento žiogeliai palaimint mus vesis.
O tulpės ugningos — tai sesės altorių:
kad mano jungtuvėms tarnautų jos, noriu.

Palaimino sielas aukštoji mėlynė,
ir mudviejų rankos tvirtai susipynė;
pašventino veiksmą rasa iš gėlyčių,
ir mudu pažinom aušras iš nėtyčių.

Maži gludišėliai mums vyno taurelę
iš miegančių sodnų rasodami kelia;
o sudrus broleliai nepaprastą žinią
kvepėdami siunčia į dausą rytinę.

Altorius — narcizų, altorius — baltasis:
prie švento žiogeliai palaimint mus vesis.
O tulpės puikunės — tai sesės altorių:
kad mano jungtuvėms tarnautų jos, noriu.

IŠ NEW JERSEY LIETUVIŲ VEIKIMO

Dariaus-Girėno Fondui $40

New Jersey valstybės lietuvių komitetas gavo iš N. J. L. Prekybos Buto $35 pasilikusio pelno iš balandžio 7 d. vakarienės Dariaus-Girėno fondui paremti, o taip pat iš pirmiau buvo gauta $5 iš SLRKA Newarko kuopos. Visi pinigai pasiųsti Dariaus-Girėno fondo valdybai Chicagoje. Šita pramoga buvo nutarta metiniamę NJVL Prekybos Buto narių susirinkime ir kad jau tuomet buvo žinių, kad DULR pirmininkas adv. R. Skipitis atvažiuos į Ameriką, tai A. S. Trečiokas buvo įgaliotas pasirupinti adv. R. Skipitį sutikti ir, jeigu bus galima, surengti priėmimą. Nesant progos atitinkamai priimti, adv. R. Skipitis buvo pakviestas į šią vakarienę ir dalyvavo. Dabar rengiamasi išleistuvių bankietui. Prekybos Butas dėkoja reikale bankieto pasidarbavusioms p. p. Kunitienei, Dziovelienei ir M. Gedminienei, panelėms Slekaitytei ir Rugiutei, kurios paskambino pianu ir dainavo, o taip pat stambesnias aukas davusiems: kun. I. Kelmeliui, A. Daukantui, J. Čepraskiui, D. Budreckiui, S. Gudui, adv. K. Paulauskui, I. Budreckiui, J. P. Šidlauskui, J. Katiliui, J. Norušiui, A. Makutėnui, J. P. Skudriui, p. Stanalunui ir kitiems. Viso aukų gauta $26.-25.

Antrasis skridimas

NJVL Komitetas balandžio 16 d. savo susirinkime nutarė surengti leit. F. Vaitkui išleistuves gegužės 30 d. Gautas užtikrinimas, kad leit. F. Vaitkus atvyks į Newarko airportą su LITUANICA II gegužės 30 dieną ir kad per visą dieną norintys pamatyti lėktuvą su jo pilnu įrengimu, galės tai padaryti Newarko airporte, su kurios komitetas jau pilnai susitaręs. Pilna programa bus vėliau paskelbta visuomenės žiniai.

Newarko Moterų Klubas

Newarko moterų klubas nutarė ir jau pradėjo darbą surengti tinkamiausį DULR pirmininkui adv. R. Skipičiui išleistuvių bankietą. Vieta užsakyta Elks Club, Newarke, o laikas numatytas — sekmadienis, birželio 16 dieną.

Lietuvių bankinės draugijos

New Jersey valstybėje lietuviai turi tris bankines draugijas: Elizabethe, Newarke ir Kearny. Prieš kiek laiko Kearny Bankinė Dr-ja (Schuyler Banking and Loan Association) minėjo savo 10 metų sukaktuves ir ta proga surengtose prakalbose gavo 25 naujus narius. Dabar tokias kalbas rengia Lithuanian Building and Loan Association of Newark, N. J., kurios bus sekmadienį, gegužės 12 d. 2 val. popiet. Bus skatinami visi lietuviai laikyti savo pinigus sakytose lietuvių bankinėse draugijose, o ypač tie, kuriems nėra reikalingi pinigai vartojimui, nes čia gaunami didesni nuošimčiai ir padedama tiems lietuviams, kuriems reikalinga pasiskolinti.

A. S. Trečiokas.

UŽDAVINĮ IŠSPRENDĖ

Pereitą kartą buvo prašomi skaitytojai rasti hitlerininkų svastiką (kryžius) Vienybės laikraštyje. Atsiliepė visa eilė skaitytojų. Teisingai uždavinį išsprendė šie asmenys: **A. B. Strimaitis**, Vienybės bendradarbis, **Jonas Navikas** iš Brooklyn, N. Y., **J. Mašanauskas** iš Binghamton, N. Y.; **Albert. J. Žekis** iš Mt. Vernon, N. Y., **A. J. Jokubaitienė** iš Boston, Mass., **A. Černiauskas** iš Brooklyn, N. Y., **Juozas B. Krasinskas, Jr.** iš Worcester, Mass.

EKSKUSIJOS

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA
TIESIOG Į KLAIPĖDĄ
Motorlaiviu "Gripsholm"
Išplaukia iš New Yorko
GEGUŽĖS 25 Dieną, 1935 M.
Antra ekskursija išplauks
Liepos 3 d., 1935
Tuo pačiu motorlaiviu
NEW YORK — KLAIPĖDA
(Per Gothenburgą-Stockholm)
Rengiamos:
Liet. Laivakorčių Agentų Sąjungos Am.
Kiti išplaukmai iš New Yorko

Kungsholm	Gegužės 2,
Kungsholm	Birželio 4,
Drottningholm	Birželio 12,
Drottningholm	**Liepos 17**

Informacijų ir laivakorčių kreipkitės į bet kurį Sąjungos narį, autorizuotą vietinį laivakorčių agentą, arba į bet kurią musų raštinę. Tarp Švedijos ir Klaipėdos plaukioja naujas moderniškas laivas "MARIEHOLM".
Swedish American Line
21 State St., New York, N. Y.

STEAMBOAT TAVERN
Seniausia Great Neck'e užeiga. Alus, vynai, degtinė, skanus valgiai Patarnavimas
J. DAGELIS
139 STEAMBOAT ROAD
GREAT NECK L. I., N. Y.
Phone, Great Neck 3052

666
SKYSTIMAS PROŠKOS
SALVE LAŠAI NOSIAI
sustabdo
ŠALTĮ ir **KARŠTĮ**
per 30 minutų
SKAUDĖJIMĄ GALVOS
pirmą dieną

Jei jusų radio priimtuvas serga kreipkis pas
RADIO DOCTOR'S COMPANY
(RADIO GYDYTOJAI)
351 Broadway, Brooklyn, N. Y.
Telefonas: Evergreen 8-2620
Generaliniai agentai dėl
TUNG-SOL radio lempelių Kaina nuo 60c.
Ir DU-WA visų bangų Aerial Kits $2.95
Užsakymai paštu išpyldomi neatidėliojant

Radio Service Sales
Parsiduoda garantuoti Radio priimtuvai nuo **$10.50**

KUR DINGSTA NEW YORKO BEDARBIŲ PAŠALPOS

Miesto valdyba suskato tikrinti bedarbių šelpimo komitetus. Susekta, kad kai daugelis bedarbių negauna jokios paramos, tai šelpimo įstaigose dirba iš kitur atvykę valdininkai, gaudami geras algas ne tik sau, bet ir savo žmonoms.

Pereitą antradienį ponia Alice E. Mertz prisipažino aldermenų komitetui, kad ji dirbo pašalpos biure su savo vyru ir abudu gaudavo kas savaitę $99 algos. Išgirdusi papeikimą, ponia Mertz apsiverkė ir pareiškė, kad ji maniusi esanti veikėja iš privilegiruotos klasės, kurios visi nariai turi gauti geras vietas.

ATSKRIDO ROBOTINIS LĖKTUVAS

Į Floyd Bennett Field aerodromą atskrido iš Kalifornijos TWA naujausias lėktuvas, kurio vairavimą atliko robotas (mechaniškas žmogus). Skridimo laikas iš Los Angeles iki Brooklyno — tik 11 val. 5 min. (tolumas 2,400 angl. mylių). Skridimo laiku tik trimis trumpais laikotarpiais lėktuvą vairavo žmogus: pasikeliant iš vietos, skrendant per San Bernardino kalnus, kai reikėjo apsilenkti su audra, ir nusileidžiant Brooklyne. Šiaip visą laiką lėktuvą kontroliavo mechanizmas. Lėktuvo greitumas — per 200 mylių per valandą.

JAU DUODAMI AUTOMOBILIAMS LEIDIMAI

Gegužės 1 d. pradėta išdavinėti atnaujinti automobilių vairavimo leidimai (drivers licences). Visi 1,300,000 New Yorko ir Brooklyno važinėtojų turi išpildyti naujas aplikacijas, pridėti senojo leidimo atkarpą ir su 50 centų perlaida pasiųsti į Leidimų Biurą savo apskrity. Neišreikalavusieji tokio leidimo per šį mėnesį neteks teisių vairuoti automobilio birželio 1 d.

RENGIAMAS MOTERS TEISMAS

Gegužės 25 dieną, 8 v. v., Vainausko salėje, 38 Bogart St., Brooklyn, N. Y. ruošiamas moters teismas. Bus patiektas kaltinamas aktas, kuriame teismas stengsis pasmerkti moterį, nusikaltusią šeimai, visuomenei ir valstybei. Moters teismas bus vedamas su visais teismo formalumais. Kaltintojai kaltins, o gynėjai gins. Taip pat bus iššaukti liudininkai, kaip ir iš gynėjų, taip ir iš kaltintojų pusės. Teismo sąstato, prokurorų ir gynėjų pavardės bus skelbiamos vėliau. Šios rušies "teismas" Brooklyne — naujanybė.

SUOMIJA PIRKO ĄŽUOLINĖS MEDŽIAGOS UŽ 300,000 LITŲ

KAUNAS.— Universal lentpjuvė, kuri pjauna miškų departamento ąžuolus, šiomis dienomis pardavė vienai stambiai Suomijos medžio firmai pjautų ąžuolinių lentų, plankų, bruselių ir kt. apdirbtų sortimentų — viso apie 1,800 ktm. ąžuolinės miško medžiagos. Pardavimo objektas sudaro apie 300,000 litų.

Be to, ta pati lentpjuvė užpardavė keletą šimtų kietmetrių ąžuolinės medžiagos vienam Latvijos miško apdirbimo fabrikui Rygoje.

NUTEISĖ LIETUVOS KOMUNISTUS

KAUNAS. — Kariuomenės teismas sprendė didelę politinę bylą. Kaltinamųjų suole sėdėjo buv. Kėdainių žydų mokyklos mokytoja p-lė Komodaitė ir buv. vienos Kauno žydų draugijos buhalteris Šochotas.

Juodu buvo kaltinami tuo, kad pernai, Velykų penktadienio rytą, Gardino gatvėje nužudę Glikmaną, nes įtarę jį bendradarbiavus su valstybės saugumo policija ir tiekus jai žinias apie komunistų veikimą; Glikmaną nutarę nužudyti Kauno komunistai, o įsakymą Šochotui davus Komodaitė. Be to, juodu buvo kaltinami dar ir priklausymu komunistų nelegaliai organizacijai Lietuvoje ir veikus toje srityje.

Teismas ištardė 24 liudytojus. Teisiamuosius gynė adv. Purėnienė.

Kariuomenės teismas paskelbė rezoliuciją, pagal kurią abu teisiamieji už Glikmano nužudymą pripažinti nekaltais ir dėl stokos įrodymų išteisinti, bet pripažinti kaltais už komunistinį veikimą, ir nubausti po 8 metus sunkiųjų darbų kalėjimo. Trečioji kaltinama šioje byloje — p-lė Gordonaitė yra nuo tardymo ir teismo pasislėpusi.

BELGIJOS PIRKLYS BETARPIŠKAI PIRKS LIETUVOJE ĄŽUOLLŲ

KAUNAS. — Vienas stambus Belgijos miško pirklys atitinkamoms Lietuvos įstaigoms parašė jau kuris laikas reguliariai perkąs ąžuolinę miško medžiagą iš Lietuvos, bet — per Dancigo firmas, per antros rušies tarpininkus. Dabar jis prašo padėti jam užmegsti tiesioginius santykius su Lietuvos gamintojais, eksportuojančiais įvairių sortimentų ąžuolinę medžiagą. Netrukus žada pats atvykti į Lietuvą.

PAVENČIO CUKRAUS FABRIKAS JAU STATOMAS

PAVENTYS. — Antrojo — Pavenčio cukraus fabriko statyba intensyviai varoma priekin. Fundamentų pusė jau yra atlikta ir einama prie sienų statybos. Škoda dar balandžio mėnesį prisiuntė didelę dalį ir geležinių konstrukcijų. Jau pradėta ir geležinkelio šakų statyba ir ligi gegužės 15 d. viena šaka bus pravesta. Statybos vietoje judėjimas didelis.

ATRASTI NEŽINOMI POŽEMIAI

VILNIUS. — Spauda praneša, kad Vokiečių gatvėje vienoje vietoje įkrito gatvės grindinys apie 4 metrus gilumon, atverdamas kažin kokį nežinomą požeminį tunelį. Tunelis yra plytomis aplink grįstas ir nežinomo senumo. Kai kas tvirtina, kad tai yra viduramžių požeminis susisiekimas su pilimi. Kiti tvirtina, kad toje vietoje esą buvusi pranciškonų bažnyčia ir atrastieji rusiai bus tos bažnyčios pogrindžiai. Tuo tarpu tą faktą tiria lenkų senienų konservuotojai.

Vienas Jungtinių Valstybių senatorius kalbėjo sekmadienio indėnų mokyklos klasei visą pusę valandos iki jis, pagaliau, sužinojo, kad tie indėnai nesupranta nė vieno angliško žodžio.

NAUJAS VOKIEČIŲ GEN. KONSULATO PATARĖJAS KLAIPĖDOJE

KLAIPĖDA. — Vokiečių generalinio konsulato patarėju paskirtas p. von Kesselis. Naujai paskirtas patarėjas anksčiau buvo vokiečių pasiuntinybėje prie Vatikano Romoje ir paskutiniu laiku vokiečių generaliniame konsulate Katovicuose, Lenkijoje.

Jis paskirtas į von Halmės vietą, kuris, kaip žinoma, buvo įmaišytas į Jesučio nužudymo aferą ir apskritai jo veikla Klaipėdoje buvo glaudžiai susijusi su priešvalstybinėmis partijomis.

Anglijos biznis mažėja

LONDON. — Didž. Britanija per kovo mėnesį importavo už 60,509,412 svarų sterlingų, o eksportavo už 35,951,774 svarų sterlingų.

J. Vaitulionis, D. C
PIRMAS LIETUVIS
Chiropraktas Gydytojas
331 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 val. vak.
Nedėliomis ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

GRAND PARADISE BALL ROOMS
Įvairioms pramogoms salės
318 GRAND ST., BROOKLYN, N.Y.
Puikios salės, ir ruimai
gražiai papuoštos. Tinka šokiams, susirinkimams, vestuvėms, vakarienėms.
Yra eleveitorius
Tel.: EVergreen 7-1123

JUNIPER 5-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

Telefonas: Evergreen 7-7770
PAUL GUSTAS
LIETUVIS GRABORIUS
Senai dirbąs graborystės profesijoje ir Brooklyno apielinkėj plačiai žinomas. Tik dabar atidarė savo ofisą ir patarnauja balsamavimu ir palaidojimu mirusių.
Veltui chapel šermenims
Parsamdo automobilius šermenims, vestuvėms, krikštynoms ir kitokioms parėms
Šaukite dieną ar naktį
423 Metropolitan Ave
Brooklyn, N. Y.

Sužinok savo ateitį
Garsioji pasaulio astrologė
Anna Romanova
247 SOUTH 1-ST STR.,
pirmas aukštas
Havemeyer ir Roebling St. tarpe Williamsburg, Brooklyn, N. Y.
Moksliškai atspėja ateitį, teikia reikalingiausių patarimų
Pasimatymui susitart tik telefonu tarp 8—11 rytais ir 3—8 vak.
Telefonas: EVergreen 7-4468

A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(Undertaker)
Tel.: Stagg 2-4409

402 Metropolitan Avenue
netoli Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.
Parsamdau Dailius Automobilius Vestuvėms, Krikštynoms ir Visokiems Pokyliams

RESTAURANT BAR & GRILL
Nauja švari ir ruiminga užeiga. Geriausios rušies gėralai, alus dektinė ir importuoti likeriai. Skanus valgimai ir užkandžiai.
Savininkas,
J. ZEIDAT
321 Grand St Brooklyn, N.Y.
prieš Grand Paradise

NOTARY PUBLIC Telefonas: STagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
660 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

VYRAI IR MOTERYS LIGONIAI

Chroniškos ligos sekmingai gydomos naujausiu moksliškku budu. Kraujo, odos ir nervų ligos, nusilpimas, inkstai, kataras ir chroniški vidurių skauduliai, odos išbėrimai, vidurių ir žarnų ligos: didžiosios žarnos hemorrhoid, neuritis, chroniškas reumatizmas, sciatica, nosies, gerklės ir plaučių ligos ir kitos vyrų ir moterų ligos gydomos. Jei sergat ir ne žinot kas jums kenkia užeikite privatiškai konsultacijai.
Tiriam krauja, bandymai labatorijose, X — spinduliai
SERUM IR VACCINE ĮSKIEPIJIMAI
MOKESČIAI MAŽI
TYRIMAI IR PATARIMAI DYKAI
MES KALBAME LIETUVIŠKAI
DR. L. ZINS
(įsteigta suvirš 25 metai)
110 EAST 16-th STREET,
New York, N. Y.
Tarp 4-th Ave. ir Irving Place.
Valandos: Nuo 9 v. ryto iki 8 v. vak.
Sekmadieniais: nuo 9 v. ryto iki 3 p.p.

SCHOLES BAKING, INC
GERIAUSIA LIETUVIŠKA DUONA
Del veseilių, krikštynų ir Birth Day. Priimam įvairius užsakymus ir pristatom sulig adreso į namus ar krautuves
V. ir M. LUKOŠEVIČIAI,
SAVININKAI
168 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y.
Cor. Scholes Street
Phone: EVergreen 8-9538

NOTARY PUBLIC
Tel.: NEwtown 9-4464
A. VALANTIEJUS
GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS IR ABELNA APDRAUDA
54-41—72nd STREET,
Maspeth, N. Y.

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY PUBLIC
Juozas Levandauckas
GRABORIUS
Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale: vestuvėms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Kainos žemos.
Ateikite ir Persitikrinkite
107 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

Parašė P. JURGĖLA
TURINYS: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantiką. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir musų tautai. Poezija apie LITUANIKĄ. Skridimo rėmėjai ir rėm. komitetai.
384 pusl. su 86 paveikslais; tvirti viršeliai.
Kaina $1.50, siunčiant paštu $1.65.
Reikalaukite:
VIENYBĖ
193 Gand Street, Brooklyn, N. Y.

OPERETĖS PRAMOGA JAU NETOLI

Gegužės 12 d. Klasčiaus salėje, Maspethe, bus seniai laukiamas Operetės Draugijos LINKSMUMO KARNIVALAS. Tai pirmutinė tos rušies pramoga siuloma musų publikai: vodeviliniai vaidinimai, choro ir solistų dainos, šokiai, kostiumuotos grupės, prizai už kostiumus ir laimėjimai prie durų, šokiai ir kt. Bilietai tik po 66 centus visiems.

TYSLIAVA IR STRUMSKIS KALBĖJO CLIFFSIDE, N. J.

Balandžio 27 d. Cliffsidės 70 SLA kuopa buvo surengusi pramogėlę, į kurią pasikvietė pasakyti kalbas Vienybės redaktorių p. Tysliavą ir Lith. Press Corp. direktorių Strumskį. SLA reikalais kalbėjo Strumskis, o apie Lietuvą, lietuvių tautos kulturinį kilimą ir dabartinę Europos politiką — Tysliava. Kalbos buvo surengtos 247 Walker St., Lituanica Cafe, kurios savininkas p. Karsokas. Ta pačia proga keletas vietos žmonių užsirašė Vienybę. Karsokas, perstatydamas publikai kalbėtojus, pasakė, kad ne tik jam, bet ir visiems žmonėms labai patinkanti Vienybė, ypač Tysliavos "Dabar."

SUGAVO VAGILIŲ DĖL JO PATIES MANDAGUMO

Brooklyne buvo atsiradęs "trečiosios valandos vagis," kuris apie trečią valandą naktį įsilauždavo į namus ir vogdavo smulkius brangumynus. Pereitą antradienį, dar prieš švintant, p. p. Tully namuose šeimininkė pabudo dėl įtariamo kambary brazdėjimo. Pamaniusi, kad jos brolis ieško cigarečių, ji paklausė: "Juozai, ar nori užsirukyt?" Bet užkalbintasis asmuo iššoko pro langą, išsinešdamas Tully piniginę su svarbiais dokumentais. Šeimininkė įsitėmijo vagilio išvaizdą. Dieną besėdėdama savo gonkose, šeimininkė pamatė, kad tas pats asmuo praėjo keletą sykių pro jų duris, o paskui padėjo ant laiptų į popierį suvyniotą jų piniginę su svarbiais dokumentais. Šeimininkė pakėlė riksmą, atsirado policija ir pagavo bebėgantį vagilių, kuris buvo tuo budu sugrąžinęs savininkams svarbius dokumentus. Nesugrąžino tik $65, auksinio laikrodėlio su žiedu ir kitų smulkmenų.

Mėsenisis žurnalas JAUNOJI LIETUVA parduodama Vienybėje po 15 centų.

SHARKIS ATVAŽIUOJA Į BROOKLYNĄ

ŠĮ SEKMADIENĮ DALYVAUJA ARCADIA HALL A. KUNDROTO JUBIL. IŠKILMĖSE

Šį sekmadienį iš Bostono atvažiuoja Jack Sharkey su šeimyna ir John Buckley, buvęs Sharkio manageris. Greičiausia ir jis atsiveš savo šeimyną.

JACK SHARKEY.

Jie visi dalyvauja Antano Kudrotos 25 metų sporto jubiliejaus iškilmėse. Iškilmės bus didelės, nes jose dalyvauja daugybė geriausių sportininkų: ristikų, boksininkų ir kt. Tokias iškilmes surengti yra susiorganizavęs Kundroto Jubiliejui rengti Komitetas. Jis susideda iš žymiausių lietuvių inteligentų, rašytojų, sporto žinovų ir kitų garbingų asmenų. Tas komitetas jau nuo pereitų metų lapkričio mėnesio darbuojasi, kad tik Kundrotai surengus kuo sėkmingiausia jubiliejinę pramogą.

Johnny Buckly

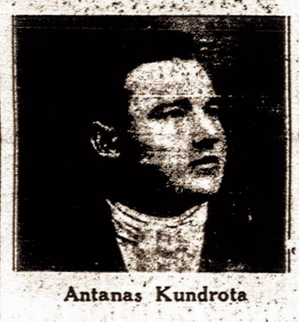

Antanas Kundrota

Antanas Kundrota pirmiausias lietuvis, kuris pradėjo kelti lietuvių vardą amerikonų spaudoje. Gal kas paklausite: Kokiu budu? Štai kaip: Amerikoj sportas labai aukštai statomas. Antanas Kundrota jau nuo 1908 metų pradėjo kilnojime svorių ir ristinėmis atsižymėti. Jis buvo pirmaeilis stipruolis ir daug pasaulinių stipruolių nuveikęs. Amerikonų laikraščiai pradėjo rašyti, kad Kundrota yra lietuvis. Amerikonų laikraščiuose tuomet lietuvių vardo visai nebuvo matyt. Kundroto pasiskelbimas lietuviu taip buvo Amerikos lietuviuose reikšmingas, kaip nuvytusiai žolei rasa... Iki to laiko lietuviai neturėjo kuo didžiuotis, kuo pasigirti. Jie buvo užuiti, nedrąsus. Amerikonų spauda, įvertindama sportą, apie Antaną Kudrotą tuomet plačiai ir rašė. O musų Antanas priversdavo laikraščius skelbti jį lietuviu.

Už taip didelį pasidarbavimą lietuvybei šis jubiliejinis pokilis ir rengiamas, kad nors tokiu budu Antanui Kundrotai parodyt, kad mes mokam savo užsitarnavusius asmenis įvertint, pagerbt.

Dalyvauja didelės jėgos, garbingi svečiai

Musų apylinkės lietuviai turės progos pasimatyti, pasikalbėti su Jack Sharkey. Komiteto susirinkimo metu suskamba telefonas. Iš kur? Kas? Nugi štai: "Hello, hello! Čia Sharkis kalba!" Ir pasikalbėjime Sharkis pasako, kad jis tikrai pas mus atvyks šį sekmadienį. Nebent atsitiktų kokia didelė nelaimė, ar mirtis šeimoje. Taigi, Sharkio duotas žodis bus ištesėtas ir mes jį tikrai matysime.

Garbės svečiu bus Lietuvos generalinis konsulas p. Žadeikis. Jis pasakys trumpą kalbą. Dainuos Elena Sadauskaitė, Operetės choras, operos dain. K. Kriaučiunas, M. Česnavičiutė, Fr. Stankunas; dalyvaus ukrainiečių grupė ir taip pat dalyvaus musų žymiausia lietuvaitė pianistė p-lė Ratikevičiutė.

Taigi, kaip matome, programa bus labai įdomi, žavinga. Ir sporto dalykai ir dainos, ir sveikinimai ir šokiai. Šokiams gros du orkestrai. Lietuviškų gros J. Ratikevičiaus orkestras, o amerikoniškus — Jimmy's Club Royal Serenaders.

Visi ir visos ateikite šį sekmadienį į milžinišką Arcadia Hall, Halsey St., prie Broadway, Brooklyne. Durys atdaros nuo 4 val. po pietų.

VIENO ŽMOGAUS STREIKAS PASIBAIGĖ

Nuosavybių pardavėjas MacBeth užsikabino didelį parašą, kviečiantį Brooklyno mokesčių mokėtojus neduoti miestui pinigų ir protestuoti prieš uždedamas dėl nesumokėjimo į laiką mokesčių baudas ir prieš padidintus mokesčius už vandenį. Jis per visą savaitę išvaikščiojo prieš mokesčių biuro duris, kur tukstančiai gyventojų nešė mokesčius už pirmąjį pusmetį. Matydamas, kad jo "pikietavimo" niekas nepaiso, vakar jis numetė savo parašą ir liovėsi streikavęs.

PRANEŠIMAS

Šiandien, gegužės 3 d., 8 v. vakare A. D. Kaulakis rodys pirmas garsines filmas iš Lietuvos Vienybės salėje, 193 Grand St., Brooklyne.

Visi lietuviai, mylintieji savo tėvynę Lietuvą, kviečiami pamatyti šiuos paveikslus, nes rodytojas žada visų svečių vaizduotę rodymo metu perkelti į Lietuvą ir gėrėtis pertų metų Lietuvos gyvenimu. Labai pageidaujama, kad kuo daugiausiai brooklyniečių susirinktų šių garsinių filmų pamatyti.

LIETUVIAI PROFESIONALAI DAVĖ 50 DOLERIŲ LITUANICAI ANTRAJAI

Brooklyno Lietuvių Profesionalų Draugija pereitame savo susirinkime nutarė paaukoti **Lituanicos Antrosios** skridimo reikalui $50 ir išrinko vieną savo narį atstovauti ją vietos komitete, kuris rupinsis jos išleistuvėms.

Švietimo komisija raportavo, kad ji gavo WMBQ radio stotį, per kurią nariai duos trumpų paskaitėlių įvairiais klausimais (ne einamosios politikos). Tokios paskaitos bus ketvirtadienių vakarais nuo 9:20 iki 9:30 val.

Lietuvių Amerikos Piliečių Klubas žadėjo savo salę paskaitoms.

Jeigu kurios organizacijos norės rengti paskaitų, Lietuvių Profesionalų Draugija sutiks parupinti joms prelegentų. Visą šios proceduros planą paskelbs pati švietimo komisija.

P.

NAUDINGAS PRANEŠIMAS PLĖŠIKAMS

Visose Standard Oil Co. gazolino stotyse New Jersey valstybėje iškabinti pranešimai, kad "tarp 11 val. naktį iki 7 val. ryte stotyse tarnauja asmenys, kurie nežino pinigų spintos atidarymo kombinacijos."

Manoma, kad šis pranešimas pašalins plėšikams ir tarnautojams daug nemalonumų ir gaišaties, nes tarnautojai vistiek negalės atidaryti spintų su pinigais, nors ir bus gąsdinami revolveriais.

"SYLVĖ" PARAPIJOS SALĖJE

Šio šeštadienio vakare Apreiškimo salėje p. Jankus stato jau seniai Brooklyne matytą operetę "Sylvė."

MERGAITĖS UŽMUŠĖJAS PRISIPAŽINO

Trisdešimts šešių metų amžiaus Frank Flynn, garažo užveizda, prisipažino nuskandinęs savo maudynėje šešių metų amžiaus mergaitę Margaret Parlato, gyv. 2907 — 31st Ave., Astoria. Flynn sakosi buvęs labai girtas ir neatsimenąs, dėl ko tą mergaitę jis nužudęs. Žinąs tik, kad ją prigirdęs maudynėje ir numetęs į kelto šaftą. Prie kriminališko mergaitės išbjaurojimo jis neprisipažįsta.

SUGAVO LINDBERGHO GĄSDINTOJA

Policija sulaikė Clifftono gyventoją Pilypą Martiną už grasinamų laiškų rašinėjimą Lindberghui. Tuose laiškuose Martinas sakosi esąs tas "John," kuris paėmęs Lindbergho $50,000. Lindbergho kudikis nebuvęs užmuštas, tik nunuodytas vygėje. Suokalbyje buvę penki asmenys, kurių trys — tarnas, auklė ir Fish — jau mirę, o jis pats su dar vienu žmogvagiu dabar ketinąs užmušti Lindberghą. Manoma, kad vokietis Martin esąs nepilno proto.

Parsiduoda Pigiai

PARSIDUODA pigiai lietuviška užeiga alinė, arba paieškau partnerio, nes man vienai moterei persunku išlaikyti. Kas norite turėti gerą biznį už prieinamą kainą kreipkitės:
TESSIE KAMARAUSKIENĖ
5321—2nd Ave., Brooklyn, N. Y.
No. 213 (35)

Parsiduoda

Parsiduoda dviejų šeimynų namai. 6 ir 7 kambarių butai. Sun Parlors, maudynė su shower, užpakaliniai miegamieji kambariai, driveway, garo šiluma. Pigiai. Savininkaas ant viršutino aukšto, 436 Drew Ave., City Line, Brooklyn. N. Y. 5 cents fare. (32-35)

PIGIAI PARSIDUODA SIUVYKLA

Per ilgus laikus gerai išdirbtas siuvyklos biznis pigiai parsiduoda. Gera proga lietuviui kriaučiui. Platesnių informacijų gausite iš:
A. S. Trečiokas,
193 ADAMS ST.,
kamp. Walnut St.,
NEWARK, N. J.
Tel.: Market 2-4867 arba Bigelow 2-1093

MOT. LAPKUS
Fotografas
214 Bedford Ave., Brooklyn
Telefonas: *Evergreen 8-3540*
Geriausia Studija Brooklyne
Ateikite Persitikrinti

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI.

DR. J. S MISEVIČIUS
270 Berry Street
VALANDOS 12—2 p. p. 6—8 vak
Tel. Evergreen 8-8707

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street
VALANDOS 8—10 ryte 1—2 p. p. 6—8 vak. Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

DR. ED. W. ŽUKAUSKAS
1114 Foster Avenue
VALANDOS 1—2 p. p. 6—8 vak. Ir pagal sutartį
Tel. Mansfield 6-8787

DR. JOHN C. PETERS
(PETRAUSKAS)
65-08 Grand Avenue
MASPETH, N. Y.
VALANDOS 1—2 p. p. 6—8 vak. Išskirjant Ketvirtadienius ir Sekmadienius
Tel. Juniper 5-4488

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS 9—12 ryte 1—8 vakare Penktadieniais uždaryta
Tel. Evergreen 7-9105

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS
499 Grand Street
9—12 ryte 2—8 vak.
VALANDOS Penktadieniais uždaryta
Tel. Stagg 2-0706
Namų. Republic 9-3040

NESIGAILĖSITE UŽĖJĘ!
LIETUVIŠKAS RESTORANAS, BARAS IR SALĖ
Gardus, gerai pagaminti valgiai, užkandžiai, alus, degtinė ir kiti gėrimai.
Graži salė šokiams, vestuvėms ir kitokioms pramogoms.
Tai nauja, patogi vieta, kurių savininkai — ne seniai atvykę iš Lietuvos lietuviai.
Tikrai nuoširdus lietuviškas patarnavimas
38 BOGART ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas: EVergreen 8-9777

TEL.: EVERGREEN 8-9770
JUOZAS GARŠVA
—GRABORIUS—
Mano firma gerai atlieka sekančius darbus: išbalsamuoja ir laidoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki prakilniausių. Persamdo automobilius laidotuvėms, veselijoms, krikštynoms ir kitiems pasivažinėjimams.
VIRŠUI MINĖTAIS REIKALAIS KREIPKITĖS PAS MANE O BUSIT UŽGANĖDINTI
231 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.

MERGINOS! MERGINOS!
TARNYBOS GREITAI
Kasdien mes randame tarnybas merginoms puikiuose namuose, kur užtikrintos geros darbo sąlygos. Mes taip pat pasirupiname, kad namų ruošos darbininkės gautų geras algas už savo darbą. Musų tikslas yra kad merginos ieškančios NAMŲ RUOŠOS DARBO per mus butų patenkintos.
MES PARUPINAME JUMS DARBUS JUMS NIEKO NEKAŠTUOJA
Jei esi sveika, virš 18 metų amžiaus, metuose, rimta darbininkė ir galite dirbti namų darbus, užeik, telefonuok ar rašyk mums. Mes duosime smulkesnių informacijų.
SUSSER AGENCY
NAMINŲ DARBŲ CENTRAS
924 Broadway, Cor. Myrtle av. B'klyn. N.Y.
Tel.: EVergreen 8-6099
Mes turime atskirą skyrių ir vyrams įvairiems darbams

PIRMOS KALBAMOS FILMOS IŠ LIETUVOS BUS RODOMOS
"VIENYBĖS" SALĖJE,
193 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Penktadienį, 1935, Gegužės (May) 3,
kaip 8 val. vakare
Visi Brooklyno lietuviai kviečiami atsilankyti ir pamatyt pirmas kalbamas filmas iš Lietuvos. Laike jų rodymo jus vaizduotė bus perkelta į Lietuvą, kad pamatyti ten pereitų metų Lietuvos gyvenimą, o tai jums tekainuos 35c., o vaikams 15c. Tai yra pigiausia ir geriausia proga pamatyti Lietuvą, todėl stengkitės visi atsilankyti į "Vienybės" Salę šiandie.

Linksmumo Karnivalas
(MOTINŲ DIENĄ)
SEKMADIENĮ, MAY **12** GEGUŽĖS 1935
(MOTHERS' DAY)

DAINOS!
JUOKAI!
ŠOKIAI!
DOVANOS!
TIKIETAI 66 CENTAI
OPERETĖS DRAUGIJOS RENGIAMAS
LINKSMUMO KARNIVALAS
KLAŠČIAUS CLINTON HALL
Betts ir Maspeth Aves., Maspethe

Sporto Karnivalas-Balius
-ŠOKIAI
ANTANO KUNDROTO SPORTINĖS 25-kių METŲ SUKAKTUVĖS
Dalyvaus A. Kundrota, Jack Sharkey ir kiti įžymiausi sportininkai
Dainuos: Buv. Lietuvos operos art. K. Kraučiunas, M. Česnavičiutė, Pr. Stankunas, Operetės Choras, dalyvaus pianistė Alena Retikevičiutė grupė ukrainiečių, kurie pildys savo šokį ir kitos meno ir sporto jėgos.
Dainuos ir ALENA SADAUSKAITĖ
Durys atdaros 4 val. Prasidės 5 val. p. p.
SEKMADIENĮ, GEGUŽĖS-MAY 5 d., 1935
ARCADIA HALL,
918 Halsey Street, Brooklyn, N. Y.
Bus du orkestrai: Jimmy's Club Royal Serenaders grieš amerikoniškus šokius
J. Retikevičiaus orkestras grieš lietuviškus.
ŠOKIAI PER VISĄ VAKARĄ
Įžanga $1.00 ir 75c. Tik šokiams 50c.